

คู่มือ

Coding และพัฒนาแอปพลิเคชันด้วย

C#

ฉบับสมบูรณ์

Desktop

Web

Cloud

Mobile

Games

IoT

AI

- ☒ เรียนรู้พื้นฐานและเทคนิคการพัฒนาแอปพลิเคชันด้วยภาษา C#
- ☒ อธิบายตั้งแต่พื้นฐานจนสามารถนำไปพัฒนาแอปพลิเคชันใช้งานได้จริง
- ☒ มีโค้ดตัวอย่างและคำอธิบายอย่างละเอียดอ่านเข้าใจง่าย
- ☒ อธิบายเป็นขั้นตอน เหมาะสำหรับนักเรียนนักศึกษา และผู้เริ่มต้น

ไฟล์ตัวอย่างภายในเล่ม
<https://serazu.com/9786164874848>

ศุภชัย สมพานิช

มีเพียง “ความรู้” เท่านั้นที่มนุษย์ใช้พลิก “โลก”
และเปลี่ยน “ชีวิต” เราจึงสร้างสรรค์ และส่งมอบ “ความรู้”
ในรูปแบบที่ดีกว่า เพื่อให้คนไทย “เรียนรู้” ได้ตลอดชีวิต

Only “Knowledge” can help human
change “The World” and “Their Lives”.
With this truth, it drives us to deliver
“Knowledge” for Thai being able to
“Learn” better everyday.

คู่มือ Coding และพัฒนาแอปพลิเคชันด้วย C# ฉบับสมบูรณ์

Author

ศุภชัย สมพานิช

Editorial

กิตินันท์ พลสวัสดิ์ kitinan_p@idcpremier.com

Production Manager

วรพล ฅนิจกุล

Graphic Designer

ชวรินทร์ รัตนะ

Page Layout

ศรัณย์ คมขำ

Proofreader

สุนทรี บรรลือศักดิ์

Publishing Coordinators

สุรีย์รัตน์ จิ๋ว, นัตรดนัย ศรีสวัสดิ์

Product Specialist

ระพีพัฒน์ โทจำปา

Visual Studio เป็นเครื่องหมายการค้าของบริษัท Microsoft Corp. และเครื่องหมายการค้าอื่นๆ ที่อ้างถึงเป็นของบริษัทนั้นๆ สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 โดย บริษัท ไอดีซี พรีเมียร์ จำกัด ห้ามลอกเลียนไม่ว่าส่วนใด ส่วนหนึ่งของหนังสือเล่มนี้ ไม่ว่าในรูปแบบใดๆ นอกจากจะได้รับการอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้จัดพิมพ์เท่านั้น

บริษัท ไอดีซี พรีเมียร์ จำกัด จัดตั้งขึ้นเพื่อเผยแพร่ความรู้ที่มีคุณภาพสู่ผู้อ่านชาวไทย เรายินดีรับงานเขียนของนักวิชาการ และนักเขียนทุกท่าน ท่านผู้สนใจกรุณาติดต่อผ่านทางอีเมลที่ infopress@idcpremier.com หรือทางโทรศัพท์หมายเลข 0-2962-1081 (อัตรานาที 10 คู่สาย) โทรสาร 0-2962-1084

สร้างสรรคโดย

พิมพ์ครั้งที่ 1 ตุลาคม 2566

ข้อมูลทางบรรณานุกรม

ศุภชัย สมพานิช

คู่มือ Coding และพัฒนาแอปพลิเคชันด้วย

C# ฉบับสมบูรณ์

นนทบุรี : ไอดีซีฯ, 2566

472 หน้า

1. การเขียนโปรแกรมโดยใช้ภาษาโปรแกรมเฉพาะชนิด

I ชื่อเรื่อง

005.262

Barcode 885-916-101-059-3

ราคา 480 บาท

พิมพ์ที่ บริษัท ดี.เค.پرินต์ติ้ง จำกัด

441/56 หมู่ 2 ต.บางบ่อ อ.บางบ่อ จ.สมุทรปราการ 10560

โทรศัพท์ 0-2115-9105 โทรสาร 0-2115-9044

PUBLISHED AND DISTRIBUTED BY

บริษัท ไอดีซี พรีเมียร์ จำกัด

200 หมู่ 4 ชั้น 19 ห้อง 1901 อาคารจัสมินอินเตอร์เนชั่นแนล

ทาวเวอร์ ถ.แจ้งวัฒนะ อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120

โทรศัพท์ 0-2962-1081 (อัตรานาที 10 คู่สาย)

โทรสาร 0-2962-1084

สมาชิกสัมพันธ์

โทรศัพท์ 0-2962-1081-3 ต่อ 121

โทรสาร 0-2962-1084

ร้านค้าและตัวแทนจำหน่าย

โทรศัพท์ 0-2962-1081-3 ต่อ 112-114

โทรสาร 0-2962-1084

คำนำ

หนังสือเล่มนี้นำเสนอพื้นฐานการเขียนโปรแกรมด้วยภาษา C# เป็นภาษาหลักของแพลตฟอร์ม .NET ของไมโครซอฟท์ คุณผู้อ่านที่เป็นมือใหม่ สามารถเริ่มต้นศึกษาการเขียนโปรแกรมด้วยภาษา C# เป็นภาษาแรก ได้อีกด้วย เพราะว่าตัวภาษา C# ค่อนข้างง่าย ไวยากรณ์ไม่ซับซ้อนแต่อย่างใด สามารถนำไปพัฒนาแอป ครบถ้วนตั้งแต่ Desktop Apps, Web Apps และ Mobile Apps ในรูปแบบโปรเจกต์ต่างๆ ที่ .NET รองรับ

คุณผู้อ่านท่านใดที่ติดปัญหาหรือต้องการสอบถาม, ให้ข้อเสนอแนะ, ติดต่องาน รวมถึงข้อผิดพลาดต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นได้ สามารถติดต่อกับผู้เขียนได้ 5 ช่องทางคือ

1. แฟนเพจใน Facebook ชื่อว่า Thaivb.NET (<https://www.facebook.com/thaivb.net>)
2. กลุ่มพูดคุยเรื่องเขียนโปรแกรมใน Facebook ชื่อว่า Thaivb.NET (<https://www.facebook.com/groups/Thaivb.NET>)
3. ช่องใน YouTube ชื่อว่า Thaivb.NET (<https://www.youtube.com/@thaivb>)
4. กลุ่มใน LINE ชื่อว่า Thaivb.NET
5. แฟนเพจใน Blockdit ชื่อว่า Thaivb.NET (<https://www.blockdit.com/thaivb.net>)

ศุภชัย สมพานิช
ตุลาคม 2023

สารบัญ

บทที่ 1	ก้าวแรกก่อนเข้าสู่โลกของ .NET	1
	ทำความรู้จักกับแพลตฟอร์ม .NET (.NET Platform).....	1
	ขอบเขตการนำเสนอของหนังสือเล่มนี้.....	2
	ทำความรู้จักกับประเภทโปรเจกต์ที่น่าสนใจในขั้นต้น.....	2
	การดาวน์โหลดและติดตั้งโปรแกรม Visual Studio 2022.....	3
	การติดตั้ง .NET SDK เพิ่มเติม	7
	สถานะของ .NET SDK.....	8
	การติดตั้งฟอนต์ Cascadia Code สำหรับเขียนโค้ดโดยเฉพาะ.....	9
	การกำหนดให้แสดงหมายเลขบรรทัด.....	11
	การสร้างโปรเจกต์ Windows Forms App.....	12
	การออกแบบส่วนแสดงผลด้วยคอนโทรล (User Interface - UI)	15
	การปรับแต่งคอนโทรลขั้นต้นด้วยวิธีแก้ไขคุณสมบัติ (Property)	17
	การทดสอบโปรเจกต์	19
	การยกเลิกพีเจอร์ Nullable	20
	วิธีการจัดเก็บโปรเจกต์ .NET	21
บทที่ 2	พื้นฐานการทำงานกับโปรเจกต์ประเภท Windows Forms App (.NET)	25
	ทำความรู้จักกับฟอร์ม (Form).....	25
	คุณสมบัติของ Form ที่สำคัญ.....	26
	การเพิ่มฟอร์มใหม่เข้ามาในโปรเจกต์.....	27
	วิธีการสั่งให้เปิดฟอร์มใหม่โดยการเขียนโค้ด.....	28
	หลักการเขียนโปรแกรมแบบ Event Driven Programming.....	30
	พื้นฐานการใช้งานฟอร์มแบบ MDI และสร้างระบบเมนู (Menu).....	34
	การสร้างเมนูให้กับฟอร์มหลัก	37
	การยกเลิกเหตุการณ์.....	39
บทที่ 3	พื้นฐานการเขียนโปรแกรมด้วยภาษา C#.....	41
	การประกาศตัวแปรขึ้นมาใช้เก็บข้อมูล (Variable).....	41
	การใช้งานข้อมูลชนิดตัวเลข	42
	กฎการตั้งชื่อตัวแปรในภาษา C#	43
	คำสงวน (Reserved Words) ของภาษา C#.....	44
	ขอบเขตการจัดเก็บข้อมูลแต่ละชนิดข้อมูลและขนาดหน่วยความจำที่ใช้.....	45
	การกำหนดชนิดข้อมูลโดยอัตโนมัติ (Type Inference)	49

ตัวดำเนินการด้านคณิตศาสตร์	51
ตัวดำเนินการด้านอ็อปเดิตค่า	52
ตัวดำเนินการสำหรับเพิ่มหรือลดค่า	53
การเขียนหมายเหตุ (Comment) ในโค้ด	53
ขอบเขตของตัวแปร (Variable Scope)	54
การใช้งานตัวแปรระดับ Local และระดับฟอร์มในเวลาเดียวกัน	56
ตัวแปรระดับ Block	58
การสร้างตัวแปรเก็บหลายค่าในเวลาเดียวกันด้วย ValueTuple	60
ค่าคงที่ (Constant)	62

บทที่ 4	ทำงานกับข้อมูลชนิดข้อความ string และวันเวลา DateTime	63
	พื้นฐานการทำงานกับข้อมูลชนิดข้อความ string	63
	วิธีการตรวจสอบจำนวนตัวอักษรใน string	64
	การต่อข้อความเข้าด้วยกัน	65
	การแปลงตัวเลขที่อยู่ในฐานข้อความ string ให้กลายเป็นข้อมูลชนิดตัวเลข	67
	การแทนที่ข้อความด้วยเมธอด Replace()	68
	การแบ่งข้อความด้วยฟังก์ชัน Split()	68
	การใช้งานข้อมูลชนิดตัวอักษร char	69
	การแปลงชนิดข้อความ string เป็นชนิดข้อมูลอาร์เรย์ของ char	70
	การจัดรูปแบบของตัวเลขทศนิยม	71
	การแทรกค่าของตัวแปรเข้าไปในข้อความ string ด้วยเครื่องหมาย \$	73
	การทำงานกับข้อความหลายบรรทัด (Raw string literals)	74
	การแทรกค่าของตัวแปรเข้าไปใน "" ""	75
	การทำงานกับข้อมูลชนิดวันที่และเวลา (DateTime)	76
	การสร้างข้อมูลเฉพาะวันที่ด้วยคลาส DateOnly	79
	การสร้างข้อมูลเฉพาะเวลาด้วยคลาส TimeOnly	80

บทที่ 5	การตรวจสอบและควบคุม	81
	พื้นฐานการตรวจสอบเงื่อนไขด้วยคำสั่ง if...else	81
	การใช้ตัวดำเนินการด้านเปรียบเทียบ	83
	การใช้ตัวดำเนินการ "และ" (&&) และตัวดำเนินการ "หรือ" ()	84
	การตรวจสอบเงื่อนไขร่วมกับตัวดำเนินการด้านตรรกะ	85
	การตรวจสอบเงื่อนไขด้วยตัวดำเนินการ ?	88
	การตรวจสอบเงื่อนไขด้วยคำสั่ง switch case	89
	การวนลูปด้วยคำสั่ง for	91
	การวนลูปด้วยคำสั่ง while	93
	การวนลูปแบบ do...while	94

บทที่ 6	การใช้งานคอนโทรลเบื้องต้น	97
	ทำความรู้จักกับแถบคอนโทรล	97
	พื้นฐานการสร้างโปรแกรมรับข้อความจากผู้ใช้งานด้วยคอนโทรล TextBox.....	98
	คุณสมบัติของคอนโทรล TextBox ที่สำคัญ.....	102
	การตรวจสอบข้อมูลว่างในคอนโทรล TextBox.....	103
	การแสดงรูปภาพด้วยคอนโทรล PictureBox.....	106
	การสร้างส่วนแสดงผลแบบ list ด้วย ComboBox และ ListBox.....	108
	การเพิ่ม, ถอด และล้างรายการใน ListBox.....	113
	การสร้างส่วนแสดงผลแบบรายการด้วยคอนโทรล ListView.....	118
	การสร้างตัวเลือกแบบเลือกได้ 1 อย่างด้วยคอนโทรล RadioButton.....	123
	การสร้างตัวเลือกแบบหลายตัวเลือกด้วยคอนโทรล CheckBox.....	126
	ทำงานกับไฟล์ข้อความด้วยคอนโทรล RichTextBox, OpenFileDialog และ SaveFileDialog	128
	คุณสมบัติของคอนโทรล RichTextBox ที่สำคัญ	128
	คุณสมบัติของคอนโทรล OpenFileDialog ที่สำคัญ.....	129
	คุณสมบัติของคอนโทรล SaveFileDialog ที่สำคัญ.....	129
บทที่ 7	โครงสร้างข้อมูลแบบ Array และ Range	135
	พื้นฐานการใช้งานตัวแปรชุดแบบอาร์เรย์ (Array).....	135
	การอ่านค่าตัวแปรอาร์เรย์ด้วยรูปแบบ foreach...in.....	137
	การสร้างตัวแปรอาร์เรย์แบบ Type Inference.....	139
	การอ่านค่าจากตัวแปรอาร์เรย์จากลำดับย้อนหลัง	140
	การกลับด้านข้อมูลในอาร์เรย์	141
	การสร้างอาร์เรย์ด้วยคลาส ArrayList.....	143
	การถอดค่าซ้ำกันในอาร์เรย์	145
	การหาค่ามากที่สุดและน้อยสุดในอาร์เรย์.....	147
	การสร้างอาร์เรย์แบบหลายมิติ	149
	การเข้าถึงข้อมูลแบบระบุช่วงด้วย Range.....	150
บทที่ 8	พื้นฐานการดักจับและตรวจสอบข้อผิดพลาด (Debug & Exception)	155
	พื้นฐานการดักจับข้อผิดพลาดด้วย try...catch.....	155
	การดักจับข้อผิดพลาดกับโครงสร้างข้อมูล Array.....	157
	การดักจับข้อผิดพลาดด้วยคำสั่ง try...catch...when	158
บทที่ 9	พื้นฐานการเขียนโปรแกรมเชิงวัตถุ (OOP Programming)	163
	การเขียนโปรแกรมเชิงวัตถุ (OOP) คืออะไร	163
	พื้นฐานการสร้างคลาสขึ้นมาใช้งานเอง	164
	การสร้างคุณสมบัติด้วยวิธีเขียนโค้ดแบบย่อ (Auto-Implemented Properties)	171

การกำหนดค่าเริ่มต้นให้กับคุณสมบัติ.....	171
การสร้างคุณสมบัติที่อ่านค่าได้เพียงอย่างเดียว	172
การเขียนโค้ดลดรูปแบบ Expression Bodied ด้วยตัวดำเนินการ =>	173
การสร้างคุณสมบัติเก็บหลายค่าด้วย ValueTuple	174
การจัดกลุ่มคลาสด้วยระบบเนมสเปซ (Namespaces)	175
วิธีการเรียกใช้เนมสเปซ	176
แบบที่ 1 อาศัยคำสั่ง using	176
แบบที่ 2 อาศัยการระบุชื่อเต็ม	178
แบบที่ 3 อาศัยการตั้งชื่อเล่น Alias.....	178
การใช้งานเนมสเปซแบบ File Scoped Namespaces.....	179
การระบุเนมสเปซอัตโนมัติด้วยพีเจอร์ Implicit Usings.....	181
การอ้างอิงเนมสเปซครั้งเดียวด้วยคำสั่ง global	182
ค่า null คืออะไร	185
การตรวจสอบค่า null กับตัวแปรประเภทออบเจกต์ด้วยเครื่องหมาย ? และ ??.....	187
ทำความเข้าใจกับชนิดข้อมูลแบบ Anonymous Type	193
การแก้ไขค่าของตัวแปร Anonymous Type ด้วยคำสั่ง with	195
ทำความเข้าใจกับ Constructor.....	196
การบังคับให้กำหนดค่าให้กับคุณสมบัติด้วยคำสั่ง required	199
การใช้งาน record (Immutable Object).....	200
การแก้ไขข้อมูลใน record.....	203
พื้นฐานการใช้โครงสร้างข้อมูลแบบ struct	204
การสร้างคุณสมบัติและเมธอดใน struct	205
ข้อแตกต่างระหว่าง Struct กับ Class.....	207
การสร้างคลาสแบบ static (Static Class)	211
การสร้างออบเจกต์แบบปกติ, var และฟังก์ชัน new().....	212

บทที่ 10 Inheritance & Polymorphism 215

กฎพื้นฐาน 3 ข้อของ OOP.....	215
พื้นฐานการสืบทอดคลาส (Inheritance).....	216
การสร้างคลาสแบบ Abstract Class	219
สถานะที่หลากหลาย (Polymorphism)	223

บทที่ 11 การตรวจสอบเงื่อนไขด้วย Pattern Matching..... 227

พื้นฐานการตรวจสอบเงื่อนไขด้วย Pattern Matching.....	227
การตรวจสอบคุณสมบัติของคลาสด้วย Property Pattern.....	230
การตรวจสอบเงื่อนไขแบบช่วงด้วย Pattern Matching.....	234
การตรวจสอบเงื่อนไขแบบหลายรายการ (List Pattern).....	235
การอ่านข้อมูลจากเงื่อนไข .. ของ List Pattern	239

บทที่ 12	พื้นฐานการใช้งานระบบฐานข้อมูล SQL Server 2022 Express Edition	241
	การดาวน์โหลดและติดตั้งฐานข้อมูล SQL Server 2022 Express Edition	241
	การทำงานกับระบบฐานข้อมูล SQL Server	248
	การดาวน์โหลดและติดตั้ง SQL Server Management Studio (SSMS) และ Azure Data Studio (ADS)	248
บทที่ 13	พื้นฐานการใช้งานฐานข้อมูล SQL Server 2022	251
	พื้นฐานการใช้งานฐานข้อมูล SQL Server 2022 Express Edition ด้วย SSMS.....	251
	การยกเลิกป้องกันการแก้ไขโครงสร้างตาราง	258
	การใช้ฟิลด์ Primary Key แบบฟิลด์ใส่ค่าโดยอัตโนมัติ.....	260
	การใช้ฟิลด์ Primary Key แบบมีการเพิ่มค่า.....	260
	การใช้ฟิลด์ Primary Key แบบใช้ค่า GUID	261
	การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตาราง.....	263
	การ Backup และ Restore ฐานข้อมูล	266
	การจัดการฐานข้อมูล SQL Server ด้วย Azure Data Studio (ADS).....	270
	การทำงานกับฐานข้อมูล SQL Server ในขั้นต้นด้วย ADS.....	272
บทที่ 14	การทำงานกับระบบฐานข้อมูล SQL Server ด้วย Entity Framework Core (EF Core)	275
	การอ้างอิง Library ด้วยระบบ Dependencies.....	275
	การติดตั้ง EF Core ให้กับโปรเจกต์ Windows Forms App.....	276
	ทำความเข้าใจกับฐานข้อมูล thaivBizShop.....	279
	การแปลงตารางในฐานข้อมูล SQL Server เป็นคลาสของภาษา C#	281
	พื้นฐานการเรียกดูข้อมูลจากฐานข้อมูล SQL Server แบบไม่มีเงื่อนไขด้วย EF Core	284
	การเลือกบางฟิลด์ที่ต้องการจากตาราง	286
	Anonymous Type และการใช้งาน ViewModel.....	288
	การใช้งาน ViewModel แบบ record สำหรับงานอ่านข้อมูล.....	292
	การทำงานกับข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กันด้วย EF Core.....	292
	การแสดงผลข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กันด้วยคอนโทรล ComboBox	296
	การอัปเดต DbContext ของ EF Core.....	302
บทที่ 15	การจัดการข้อมูล (CRUD) ในฐานข้อมูล SQL Server ด้วย EF Core.....	305
	การจัดการข้อมูลในฐานข้อมูล SQL Server ด้วย EF Core.....	305
บทที่ 16	ADO.NET ในยุค .NET	319
	ADO.NET ในยุค .NET (เนมสเปซ Microsoft.Data).....	319

บทที่ 17	พื้นฐานการพัฒนา Web Application ด้วย ASP.NET Core MVC	337
	โครงสร้างพื้นฐานของหน้าเว็บเพจด้วยภาษา HTML5	338
	วิธีการเข้าถึงหน้าเว็บเพจให้สามารถแสดงผลภาษาไทย	339
	พื้นฐานการสร้างโปรเจกต์แบบ ASP.NET Core MVC	339
	การทดสอบรันโปรเจกต์ ASP.NET Core MVC.....	342
	ทำความเข้าใจกับโครงสร้างโปรเจกต์ของ ASP.NET Core MVC	345
	รู้จักกับส่วนแสดงผลของโปรเจกต์ ASP.NET Core MVC	346
	การใช้งานไฟล์ HTML (Static Files) ในโฟลเดอร์ wwwroot	350
บทที่ 18	พื้นฐานการสร้าง Web API ด้วย ASP.NET Core Web API	355
	ASP.NET Core Web API คืออะไร	355
	การสร้างโปรเจกต์ ASP.NET Core Web API.....	356
	การทดสอบและหยุดรันโปรเจกต์ ASP.NET Core Web API.....	359
	ทำความเข้าใจกับโครงสร้างโปรเจกต์ ASP.NET Core Web API	362
	การสร้าง Web API แรกด้วย ASP.NET Core Web API.....	366
บทที่ 19	การสร้างการทำงาน CRUD ให้กับ Web API แบบเบื้องต้น (API Controller)	377
	การสร้าง CRUD แบบ API Controller	377
	การจำลองฐานข้อมูลในหน่วยความจำ (RAM).....	385
	การทดสอบการทำงานของ Web API ด้วย Swagger.....	389
บทที่ 20	การสร้าง Web API แบบ Minimal APIs	405
	Minimal APIs คืออะไร?	405
	การสร้างโปรเจกต์ ASP.NET Core Web API แบบ Minimal APIs	406
	การสร้าง CRUD แบบ Minimal APIs เบื้องต้น.....	412
บทที่ 21	พื้นฐานการพัฒนา Web Apps แบบคอนเทนเนอร์ด้วย Docker.....	423
	การดาวน์โหลดและติดตั้ง Windows Subsystem for Linux (WSL).....	424
	การดาวน์โหลดและติดตั้ง Docker	426
	การทำงานกับ Docker Image/Container ในเบื้องต้น	429
	การลบอิมเมจ	436
บทที่ 22	การสร้าง ASP.NET Core Web API ด้วย Docker	439
	การสร้างโปรเจกต์ ASP.NET Core Web API ที่มีการใช้งาน Docker	439
บทที่ 23	การเผยแพร่อิมเมจแบบสาธารณะกับ Docker Registry	447
	การ push อิมเมจสู่ Docker Registry.....	447

บทที่ 1

ก้าวแรกก่อนเข้าสู่โลกของ .NET

แพลตฟอร์ม .NET (.NET Platform) ยังคงได้รับความนิยมต่อเนื่องมาอย่างยาวนานจนถึงยุคปัจจุบัน หนังสือเล่มนี้แนะนำการเขียนโปรแกรมด้วยภาษา C# ถือเป็นภาษาหลักของแพลตฟอร์ม .NET เป็นอีก 1 ทางเลือกที่ผู้อ่านสามารถเริ่มต้นหัดเขียนโปรแกรมได้อีกด้วย

ทำความรู้จักกับแพลตฟอร์ม .NET (.NET Platform)

แพลตฟอร์ม .NET (.NET Platform) เป็น Framework ที่ไมโครซอฟท์สร้างขึ้นมา รองรับการเขียนโปรแกรมมากมายหลายภาษา เพื่อสร้างแอปพลิเคชันในรูปแบบพื้นฐาน 3 อย่าง ได้แก่

1. **Desktop Apps** หมายถึง แอปพลิเคชันที่รันบนระบบปฏิบัติการ Windows
2. **Web Apps** หมายถึง การสร้างเว็บแอปหรือสร้างเว็บไซต์ขึ้นมา
3. **Mobile Apps** หมายถึง การพัฒนาแอปสำหรับรันบน Android และ iOS

เราสามารถแบ่งยุคสมัยของ .NET ได้ 3 ช่วงคือ

1. **.NET Framework (เวอร์ชัน 1.0 ถึง 4.x)** เป็นยุคเริ่มต้นของแพลตฟอร์ม .NET นักพัฒนาสามารถพัฒนาโปรเจกต์ประเภทต่างๆ บนระบบปฏิบัติการ Windows เท่านั้น เรียกว่า ยุค .NET Framework
2. **.NET Core (เวอร์ชัน 1.0 ถึง 3.x)** ไมโครซอฟท์ปรับปรุงให้แพลตฟอร์ม .NET สามารถพัฒนาโปรเจกต์ในรูปแบบ Cross-Platform บน Windows, macOS และ Linux เรียกว่า ยุค .NET Core

3. **.NET (เวอร์ชัน 5.0 และเวอร์ชันใหม่กว่า)** ไมโครซอฟท์ยุบ .NET Framework และ .NET Core เข้าด้วยกัน ตั้งชื่อใหม่ว่า **.NET** ไม่มีอะไรต่อท้าย เริ่มต้นที่ .NET 5.0 และกำหนดให้มีการออก .NET เวอร์ชันใหม่ปีละ 1 รุ่นในเดือนพฤศจิกายนของทุกปี เรียกว่า ยุค .NET

ขอบเขตการนำเสนอของหนังสือเล่มนี้

เนื้อหาที่จะนำเสนอในหนังสือเล่มนี้ ครอบคลุมการพัฒนาโปรแกรมบน Desktop Apps และ Web Apps โดยอาศัยภาษา C# ในระดับเบื้องต้นเท่านั้น แต่ก็มีเนื้อหาสาระเพียงพอที่จะนำไปต่อยอดในลำดับต่อไป ประกอบด้วยเนื้อหา 5 ส่วนใหญ่ๆ คือ

1. ศึกษาไวยากรณ์ภาษา C# อัปเดตเนื้อหาเริ่มต้นที่ C# 11 ที่มากับ .NET 7 เป็นต้นไป
2. พัฒนาแอปทำงานกับระบบฐานข้อมูล SQL Server ด้วย Entity Framework Core เรียกสั้นๆ ว่า EF Core
3. แนะนำการพัฒนา Web Apps ด้วย ASP.NET Core MVC
4. แนะนำการพัฒนา Web API ด้วย ASP.NET Core Web API
5. แนะนำการพัฒนาแอปแบบ Container ของแพลตฟอร์ม .NET

ทำความเข้าใจกับประเภทโปรเจกต์ที่น่าสนใจในขั้นต้น

โปรแกรม Visual Studio รองรับการพัฒนาแอปในแพลตฟอร์มต่างๆ มากมาย ผู้อ่านสามารถแยกติดตั้งแต่ละประเภทอย่างชัดเจน ที่น่าสนใจในขั้นต้นมีดังนี้

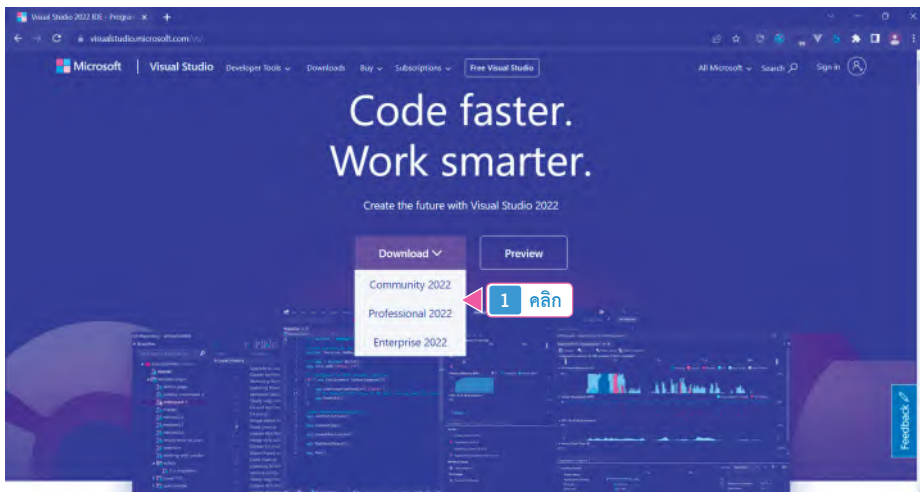
1. **ASP.NET and web development** การพัฒนา Web Apps หรือสร้างเว็บไซต์ในโลกของ .NET/.NET อยู่ในความรับผิดชอบของโปรเจกต์ประเภท ASP.NET มีโปรเจกต์ที่น่าสนใจคือ ASP.NET CORE MVC และ ASP.NET Web API
2. **Python development** ใช้สำหรับเขียนโปรแกรมภาษาไพธอน
3. **Azure development** เป็นโปรเจกต์ที่รองรับการให้บริการต่างๆ บน Cloud ของไมโครซอฟท์ เรียกว่า **Azure**
4. **Node.js development** เป็นแพลตฟอร์มที่ใช้สำหรับสร้าง Web Apps หรือสร้างเว็บไซต์ โดยอาศัยภาษา JavaScript ทั้งฝั่ง Client และฝั่ง Server เพียงภาษาเดียว เรียกว่า **MEAN Stack**

5. **.NET desktop development** เป็นโปรเจกต์ที่ใช้สร้างแอปที่ติดตั้งบน Windows ที่เราคุ้นเคยกันเป็นอย่างดีคือ ไฟล์นามสกุล .exe หรือ .msi โดยอาศัยภาษา VB หรือ C# นั่นเอง เช่น โปรเจกต์ประเภท Windows Forms Application, WinUI และ WPF เป็นต้น
6. **Universal Windows Platform development** เป็นโปรเจกต์ที่ใช้สำหรับสร้างแอปที่ติดตั้งบน Windows 10
7. **Desktop development with C++** เป็นโปรเจกต์ที่ใช้สร้างแอปที่ติดตั้งบน Windows เช่นกัน แต่ใช้ภาษา C++
8. **.NET Multi-platform App UI development** การพัฒนา Mobile Apps ในโลกของ .NET เป็นหน้าที่ของโปรเจกต์ที่เรียกว่า .NET MAUI กับ .NET MAUI Blazor สามารถพัฒนาได้ทั้ง iOS/Android Apps และ Desktop Apps ในโปรเจกต์เดียวกันอีกด้วย

การดาวน์โหลดและติดตั้งโปรแกรม Visual Studio 2022

การพัฒนาโปรแกรมในโลกของ .NET มีหลายวิธี หนังสือเล่มนี้อาศัยโปรแกรมที่ชื่อว่า Visual Studio 2022 มี 2 แบบคือ

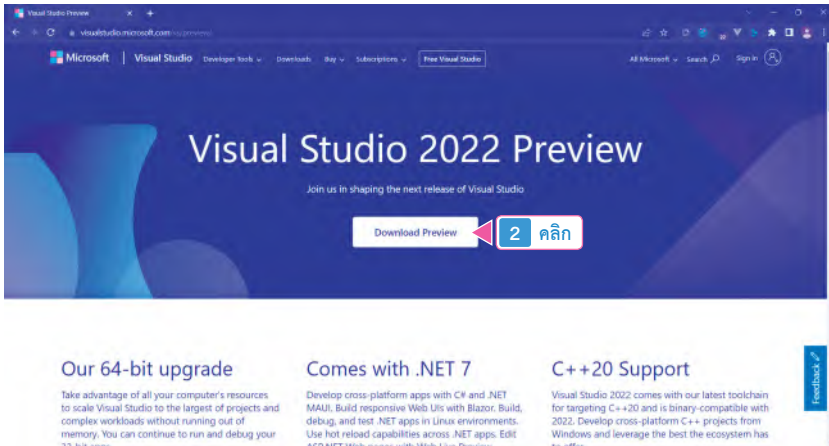
1. **โปรแกรม Visual Studio เวอร์ชันปกติ** เป็นเวอร์ชันที่เหมาะสมกับการนำไปใช้ในงาน Production จริง สามารถดาวน์โหลดมาใช้งานได้ฟรีที่ <https://visualstudio.microsoft.com/vs/>

รูปที่ 1-1 แสดงเว็บสำหรับดาวน์โหลดโปรแกรม Visual Studio เวอร์ชันปกติ

2. โปรแกรม Visual Studio เวอร์ชัน Preview เป็นเวอร์ชันที่เหมาะสมกับการที่ต้องการทดสอบฟีเจอร์ใหม่ๆ ก่อนใคร มีความเสี่ยงกับบั๊กและ Error ต่างๆ มากกว่าเวอร์ชันปกติ ไม่แนะนำให้ใช้เวอร์ชันนี้กับงาน Production จริง ใช้แค่ในระดับศึกษาเท่านั้น สามารถโหลดมาใช้งานฟรีได้ที่ <https://visualstudio.microsoft.com/vs/preview/>

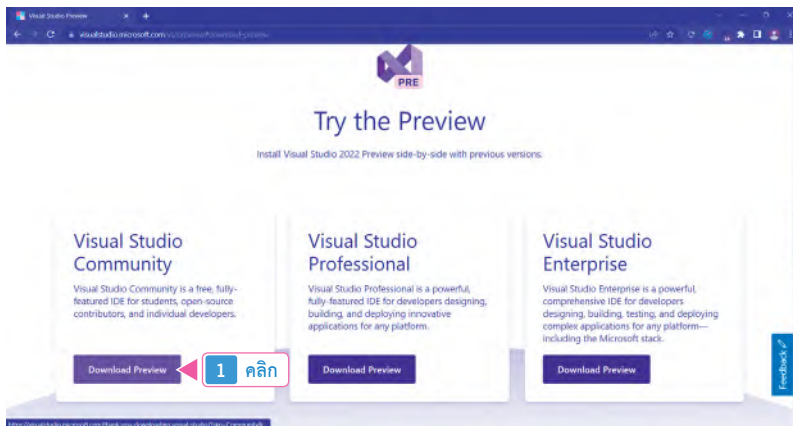
ฟีเจอร์ต่างๆ ที่ถูกนำมาทดสอบในเวอร์ชันนี้ เมื่อผ่านการทดสอบแล้วไมโครซอฟท์จะนำไปใช้งานกับเวอร์ชันปกติในลำดับถัดไป ดังรูปที่ 1-2

รูปที่ 1-2 แสดงเว็บสำหรับดาวน์โหลดโปรแกรม Visual Studio 2022 เวอร์ชัน Preview

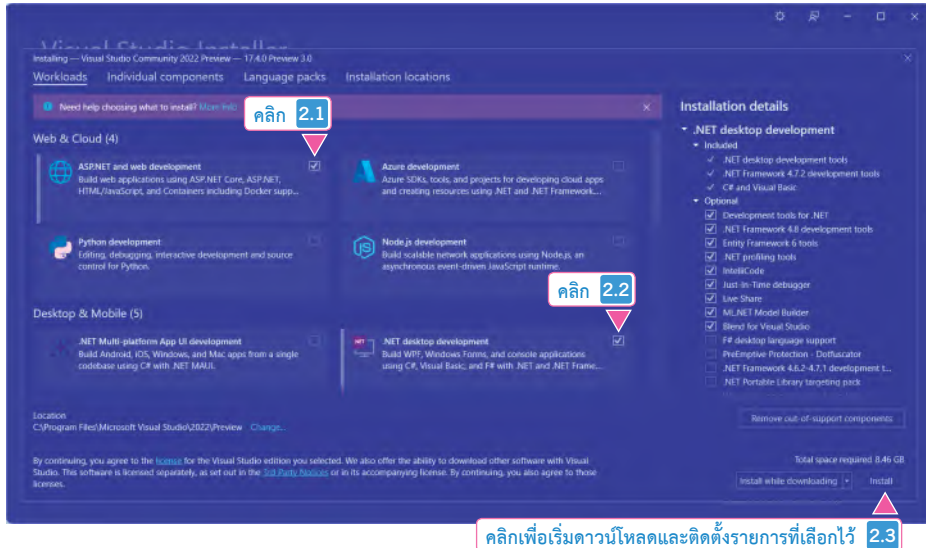
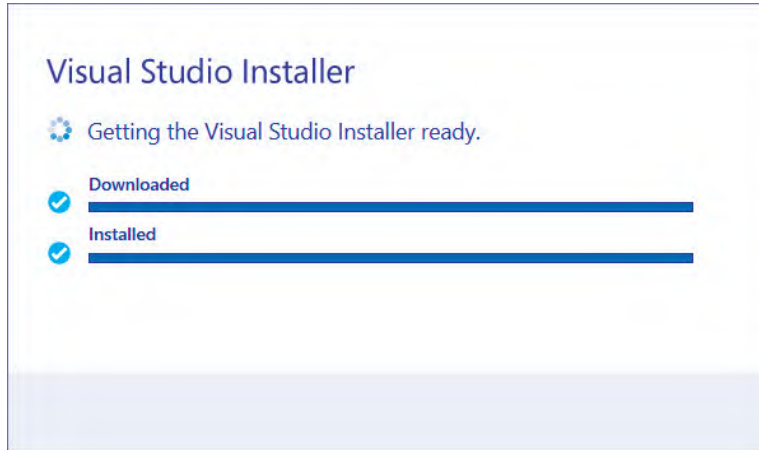
ผู้อ่านสามารถติดตั้งโปรแกรม Visual Studio 2022 ทั้ง 2 เวอร์ชันได้ในเครื่องเดียวกัน ต่างคนต่างอยู่ โดยมีวิธีการติดตั้งเหมือนกันดังนี้

1. ให้ผู้อ่านเลือกดาวน์โหลดตัวติดตั้งโปรแกรม Visual Studio 2022 Community Edition มาก่อน ดังรูปที่ 1-3

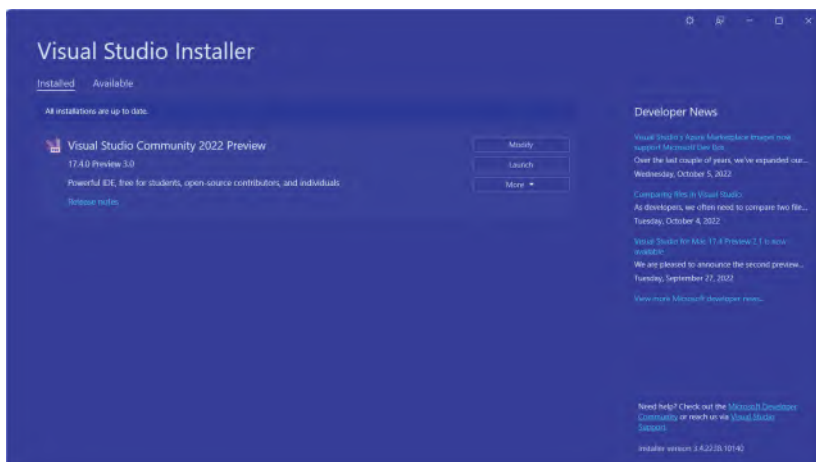
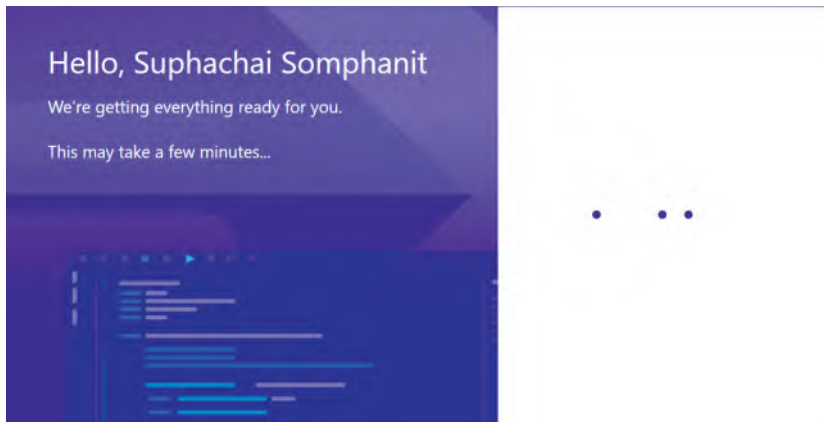
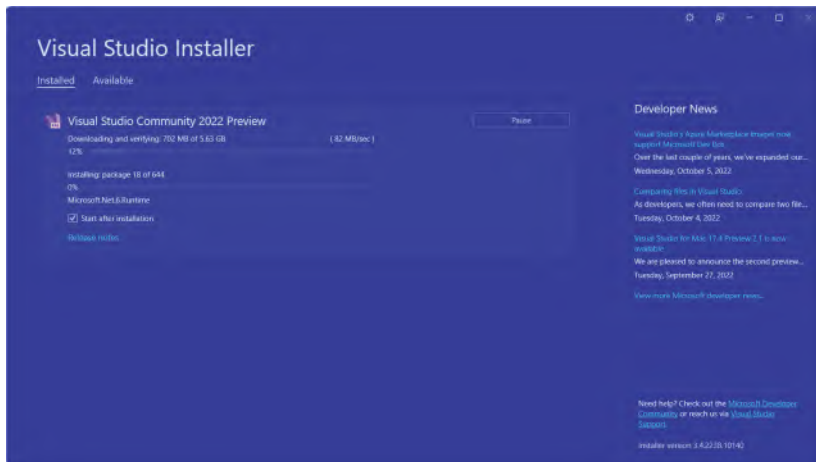
รูปที่ 1-3 แสดงการดาวน์โหลดตัวติดตั้งโปรแกรม Visual Studio 2022

2. ให้ผู้อ่านดับเบิลคลิกไฟล์ที่ดาวน์โหลดมา เพื่อเข้าสู่ขั้นตอนการติดตั้งโปรแกรม Visual Studio 2022 ผู้อ่านสามารถเลือกประเภทโปรเจกต์ที่สนใจได้อย่างอิสระ ขอบเขตการนำเสนอเนื้อหาของหนังสือเล่มนี้ ประกอบด้วย
 - ASP.NET and web development สำหรับพัฒนาโปรเจกต์ประเภท Web Apps
 - .NET desktop development สำหรับพัฒนาโปรเจกต์ที่รันบนระบบปฏิบัติการ Windows

รูปที่ 1-4 แสดงหน้าจอเลือกติดตั้งประเภทโปรเจกต์

3. ท้ายที่สุด ให้ผู้อ่านรอกการดาวน์โหลดและติดตั้งรายการต่างๆ ตามที่ผู้อ่านเลือกจนเสร็จสมบูรณ์ ถือว่าโปรแกรม Visual Studio 2022 พร้อมใช้งานแล้ว ดังรูปที่ 1-5

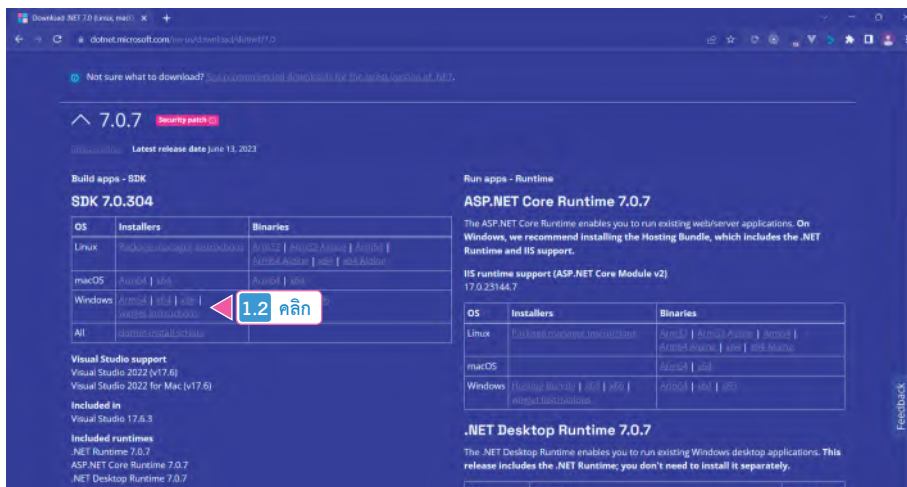
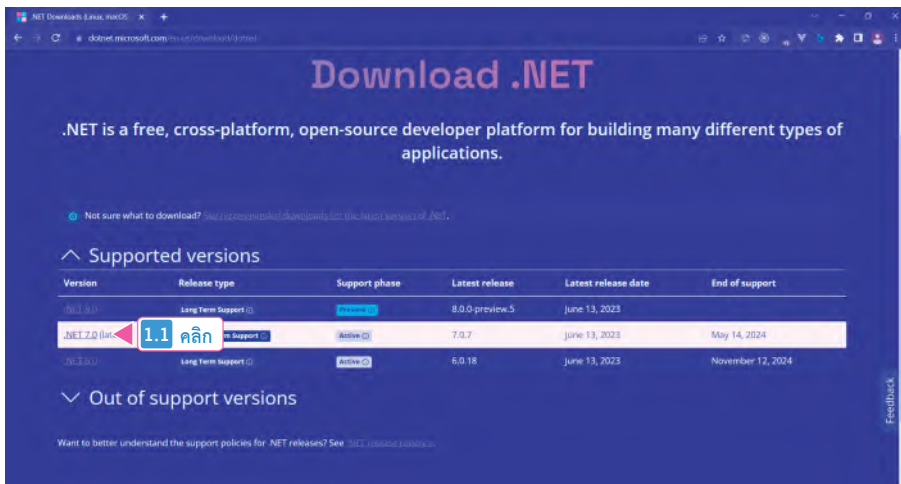

รูปที่ 1-5 แสดงการติดตั้งโปรแกรม Visual Studio เสร็จสมบูรณ์

การติดตั้ง .NET SDK เพิ่มเติม

เนื้อหาหนังสือเล่มนี้ต้องการ .NET SDK เวอร์ชัน 7 ขึ้นไป ผู้อ่านสามารถติดตั้ง .NET SDK หลายเวอร์ชันในเวลาเดียวกัน ส่งผลให้โปรแกรม Visual Studio 2022 ของผู้อ่านสามารถสร้างโปรเจกต์ได้ตามเวอร์ชัน .NET SDK ที่ถูกติดตั้งในเครื่องของคุณ มีขั้นตอนดังนี้

1. ให้ผู้อ่านไปที่เว็บไซต์ <https://dotnet.microsoft.com/en-us/download/dotnet> เพื่อดาวน์โหลด .NET 7 SDK เพิ่มเติม (ในช่วงเวลาของผู้อ่านจะมีเวอร์ชันใหม่กว่าเสมอ) ดังรูปที่ 1-6

รูปที่ 1-6 แสดงการดาวน์โหลด .NET 7 SDK

จากรูปที่ 1-6 ผู้เขียนใช้งาน Windows 10/11 แบบ 64 บิต จึงเลือก .NET 7 SDK แบบ x64 (หรือเลือกเวอร์ชันที่ใหม่กว่าตามที่ต้องการ) ผู้อ่านต้องตรวจสอบด้วยว่า .NET SDK ที่ดาวน์โหลดมาติดตั้งเองเพิ่มเติม ต้องการโปรแกรม Visual Studio เวอร์ชันใด ตรวจสอบได้ที่หัวข้อ Visual Studio support

Note

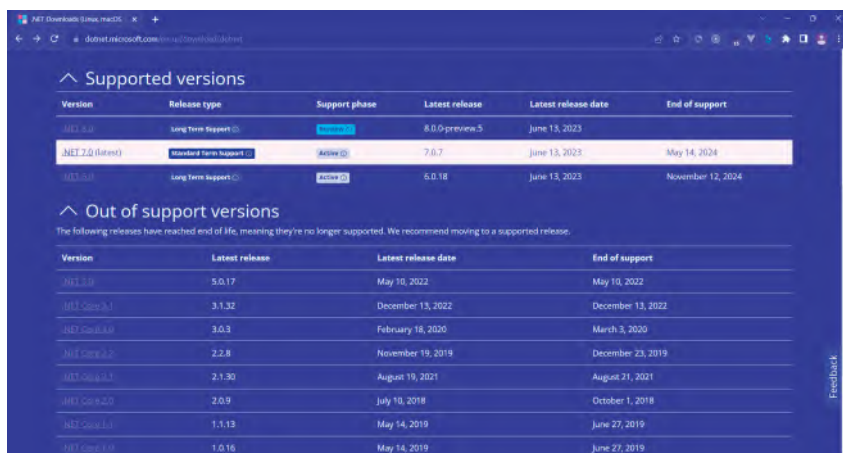
เมื่อมีการอัปเดต .NET SDK เวอร์ชันใหม่ ก็จะมีการอัปเดตโปรแกรม Visual Studio ควบคู่มาด้วยเสมอ เพื่อให้สามารถใช้งาน .NET SDK เวอร์ชันใหม่ได้นั่นเอง โดยปกติแล้วโปรแกรม Visual Studio เวอร์ชัน Preview มักจะได้สิทธิ์ทดสอบ .NET SDK เวอร์ชันใหม่ก่อนเวอร์ชันปกติ

- ท้ายที่สุด ให้ผู้อ่านดับเบิลคลิกไฟล์ที่ดาวน์โหลดมา เพื่อเข้าสู่ขั้นตอนการติดตั้ง .NET 7 SDK ใช้ค่าเริ่มต้นที่มากับตัวติดตั้งทั้งหมด ส่งผลให้โปรแกรม Visual Studio 2022 สามารถพัฒนาโปรเจกต์บน .NET SDK ได้หลายเวอร์ชัน

สถานะของ .NET SDK

หลังจากที่ไม่โครซอฟท์รวม .NET Framework และ .NET Core เข้าด้วยกันกลายเป็นยุค .NET ในปัจจุบัน มีนโยบายออก .NET SDK เวอร์ชันใหม่ปีละ 1 รุ่น มีสถานะแตกต่างกันกล่าวคือ

- **.NET SDK เวอร์ชันเลขคู่** ได้แก่ เวอร์ชัน 5, 7, ... มีระยะเวลาสนับสนุนอัปเดตแพตช์แก้ไข 18 เดือน
- **.NET SDK เวอร์ชันเลขคู่** ได้แก่ เวอร์ชัน 6, 8, ... มีระยะเวลาสนับสนุนอัปเดตแพตช์แก้ไข 3 ปี เป็นเวอร์ชันที่เรียกว่า Long-term support เรียกย่อๆ ว่า LTS การพัฒนาโปรเจกต์ในระดับ Production จริง ผู้เขียนแนะนำให้เลือกใช้เวอร์ชัน LTS เหมาะสมที่สุด

The screenshot shows the .NET Downloads page with two main sections: 'Supported versions' and 'Out of support versions'.

Supported versions:

Version	Release type	Support phase	Latest release	Latest release date	End of support
.NET 8.0	Long Term Support (LTS)	Preview	8.0.0-preview.5	June 13, 2023	
.NET 7.0 (latest)	Long Term Support (LTS)	Active	7.0.7	June 13, 2023	May 14, 2024
.NET 6.0	Long Term Support (LTS)	Active	6.0.18	June 13, 2023	November 12, 2024

Out of support versions:

The following releases have reached end of life, meaning they're no longer supported. We recommend moving to a supported release.

Version	Latest release	Latest release date	End of support
.NET 5.0	5.0.17	May 10, 2022	May 10, 2022
.NET Core 3.1	3.1.32	December 13, 2022	December 13, 2022
.NET Core 3.0	3.0.3	February 16, 2020	March 3, 2020
.NET Core 2.2	2.2.8	November 19, 2019	December 23, 2019
.NET Core 2.1	2.1.30	August 19, 2021	August 21, 2021
.NET Core 2.0	2.0.9	July 10, 2018	October 1, 2018
.NET Core 1.1	1.1.13	May 14, 2019	June 27, 2019
.NET Core 1.0	1.0.16	May 14, 2019	June 27, 2019

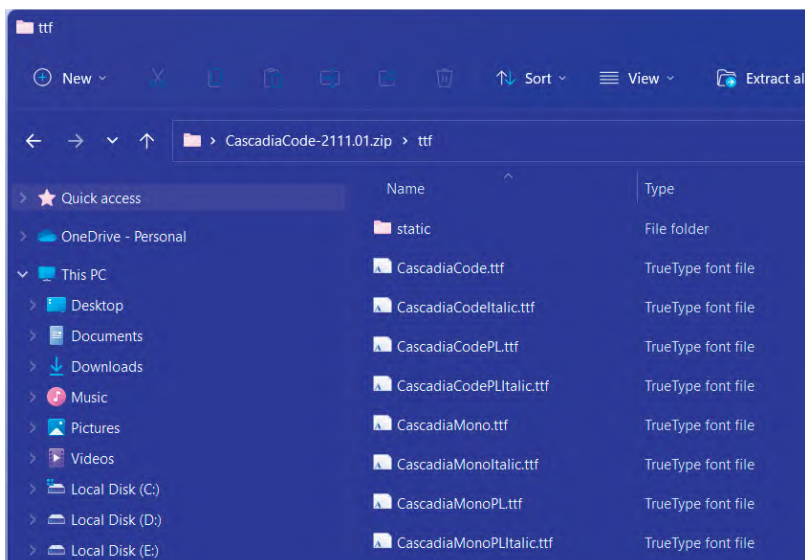
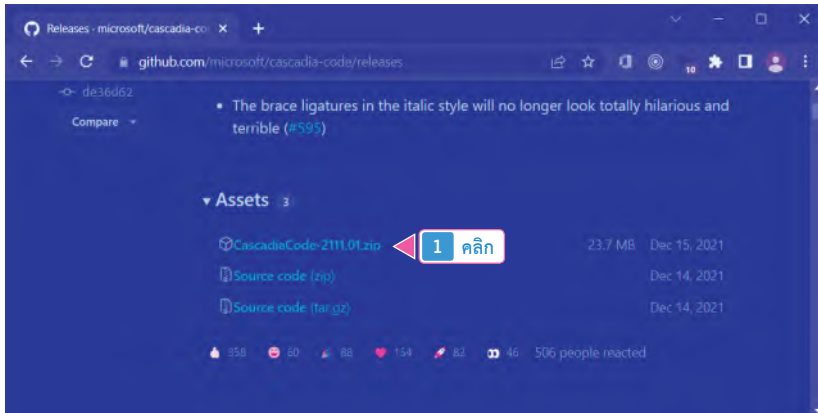
รูปที่ 1-7 แสดงรายละเอียดของ .NET SDK แต่ละรุ่น

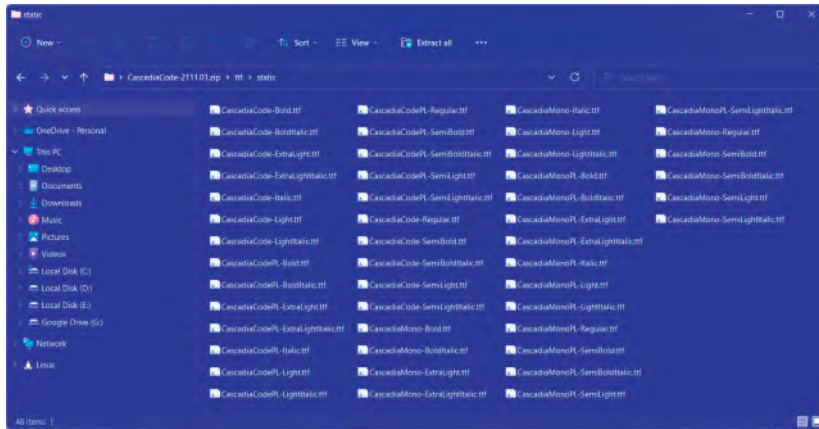
.NET SDK เวอร์ชันใดก็ตามที่ใกล้หมดระยะเวลา Support เรียกว่า ระยะ Maintenance ถ้าโปรเจกต์ของเราใช้เวอร์ชันที่มีสถานะนี้ ควรที่จะอัปเดตไปใช้เวอร์ชันที่ใหม่กว่าให้เร็วที่สุด

ส่วน .NET SDK เวอร์ชันเก่าที่หมดช่วงเวลาระยะเวลา Support แล้ว ก็จะถูกจัดให้อยู่ในกลุ่ม Out of support versions เป็นเวอร์ชันที่ไม่แนะนำให้ใช้งานในระดับ Production จริงแล้ว

การติดตั้งฟอนต์ Cascadia Code สำหรับเขียนโค้ดโดยเฉพาะ

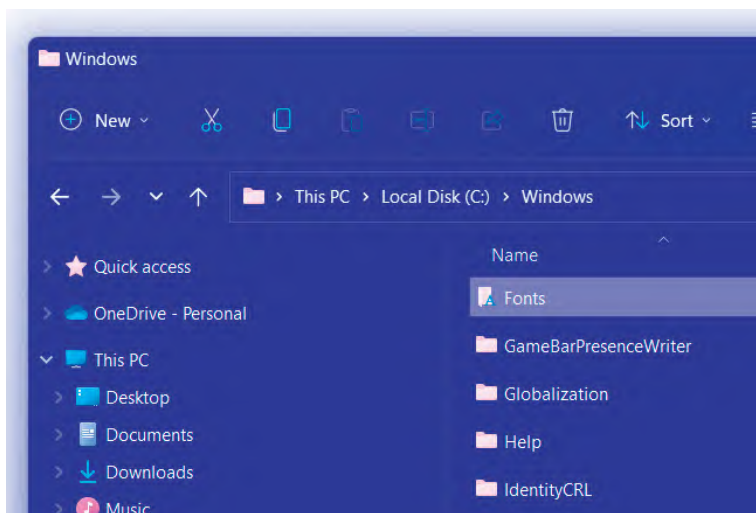
ไมโครซอฟท์สร้างฟอนต์สำหรับเขียนโค้ดโดยเฉพาะขึ้นมา ชื่อว่า Cascadia Code สามารถดาวน์โหลดมาใช้งานได้ฟรีที่เว็บไซต์ <https://github.com/microsoft/cascadia-code/releases> ดังรูปที่ 1-8

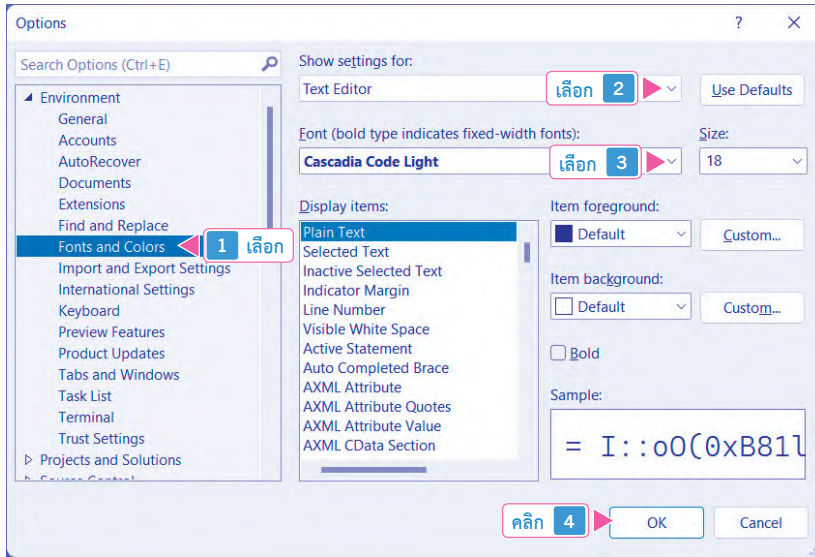
รูปที่ 1-8 แสดงเว็บไซต์ที่ให้ดาวน์โหลดฟอนต์เขียนโค้ด

จากรูปที่ 1-8 ให้แตกไฟล์ zip ที่ได้มา เราสนใจฟอนต์ที่มีนามสกุล .ttf เท่านั้น จะอยู่ในโฟลเดอร์ที่ชื่อว่า static ด้วย จากนั้นให้ผู้อ่าน Copy ฟอนต์ที่ได้มาทั้งหมดไปวางไว้ในพาธ C:\Windows\Fonts

รูปที่ 1-9 แสดงโฟลเดอร์ที่จัดเก็บรายการฟอนต์ในระบบ Windows 10/11

ให้ผู้อ่านเปิดโปรแกรม Visual Studio ขึ้นมา คลิกเมนู Tools > Options ที่หัวข้อ Environment > Fonts and Colors เลือกใช้ฟอนต์ที่ชื่อว่า Cascadia Code Light

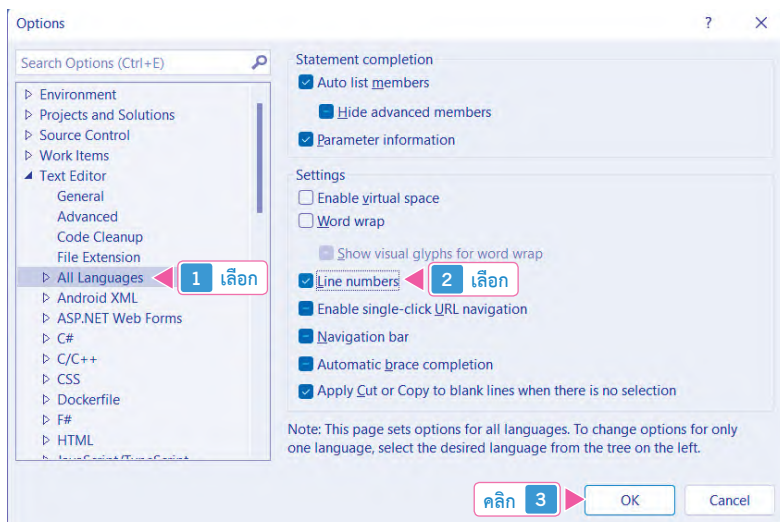

รูปที่ 1-10 แสดงการกำหนดให้โปรแกรม Visual Studio ใช้ฟอนต์ Cascadia Code Light

ข้อแตกต่างของฟอนต์ Cascadia Code กับฟอนต์อื่นๆ ที่น่าสนใจคือ สามารถแสดงสัญลักษณ์พิเศษทางภาษาได้ เช่น เครื่องหมายหัวลูกศร เกิดมาจากการพิมพ์เครื่องหมาย = ติดกับเครื่องหมายมากกว่า >

การกำหนดให้แสดงหมายเลขบรรทัด

ส่วนการกำหนดให้ VS 2022 แสดงหมายเลขกำกับโค้ดในแต่ละบรรทัด โดยการคลิกเมนู Tools > Options... ให้ผู้อ่านไปที่หัวข้อ Text Editor > All Languages คลิกเลือก Line numbers ดังรูปที่ 1-11

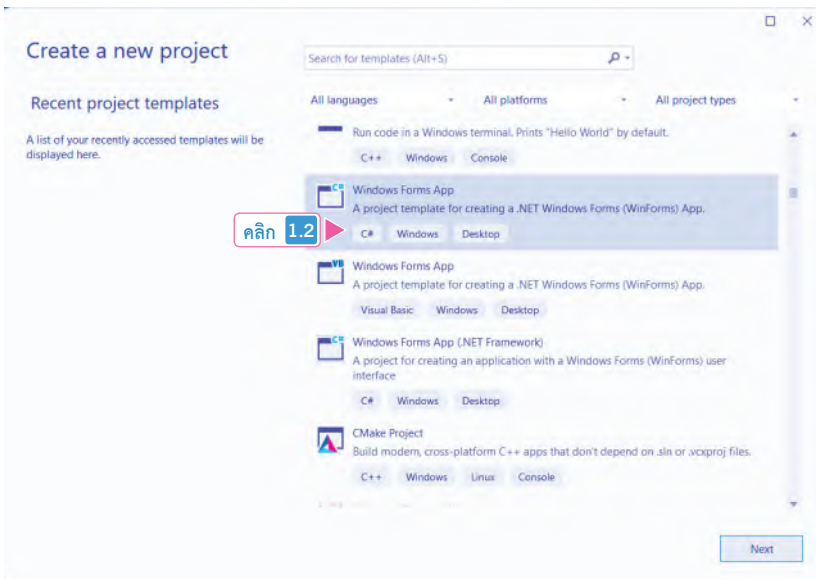
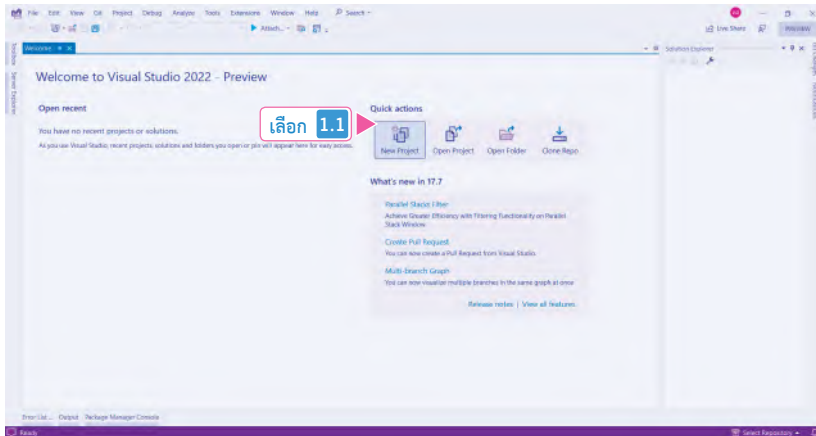

รูปที่ 1-11 แสดงการกำหนดให้แสดงหมายเลขกำกับโค้ดแต่ละบรรทัด

การสร้างโปรเจกต์ Windows Forms App

โปรเจกต์แบบ Windows Forms App ถือเป็นโปรเจกต์ที่เหมาะสมกับการเริ่มต้นเขียนโปรแกรมมากที่สุด มีโครงสร้างโปรเจกต์ค่อนข้างง่าย โดยมีขั้นตอนดังนี้

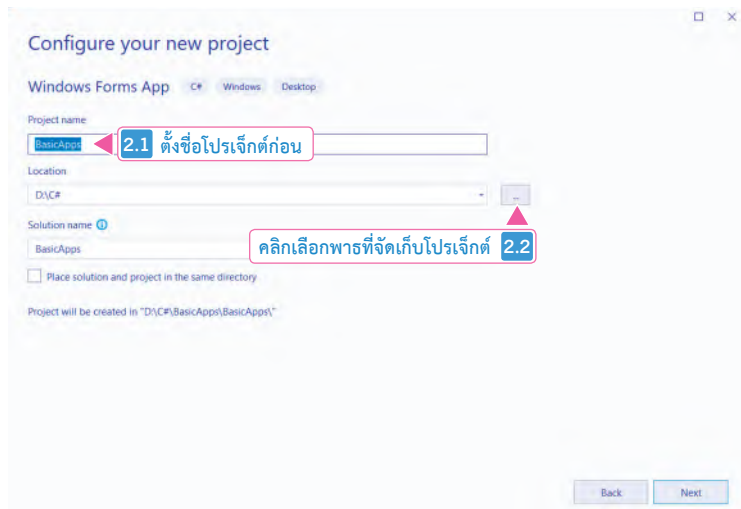
1. ที่หน้าจอเริ่มต้น ให้ผู้อ่านเลือก New Project จากนั้นเลือกสร้างโปรเจกต์ประเภท Windows Forms App ดังรูปที่ 1-12

รูปที่ 1-12 แสดงการสร้างโปรเจกต์ Windows Forms App ของภาษา C#

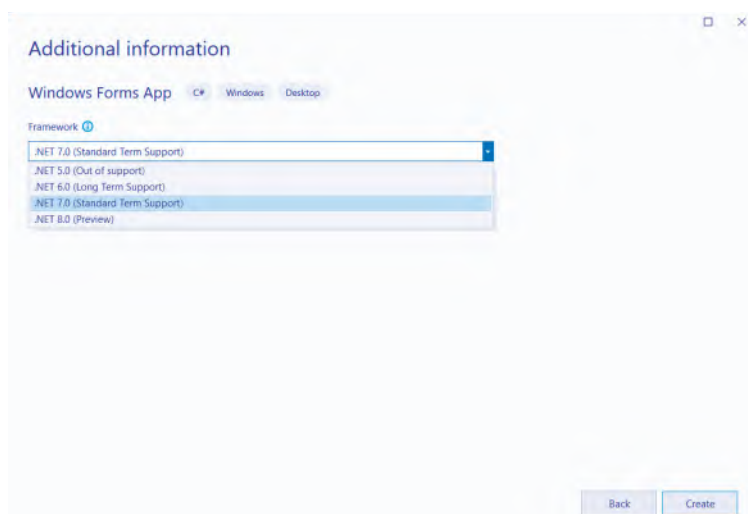
2. กำหนดรายละเอียดให้กับโปรเจกต์ที่จะสร้างขึ้นมา โดยที่

- **ช่อง Project name** หมายถึง ชื่อโปรเจกต์ ในกรณีนี้ตั้งชื่อว่า BasicApps
- **ช่อง Location** หมายถึง พาทที่ใช้จัดเก็บโปรเจกต์ปัจจุบัน โดยการคลิกปุ่ม [...] เลือกโฟลเดอร์ตามที่คุณต้องการ ในกรณีนี้เก็บโปรเจกต์ไว้ที่พาท D:\C# ดังรูปที่ 1-13

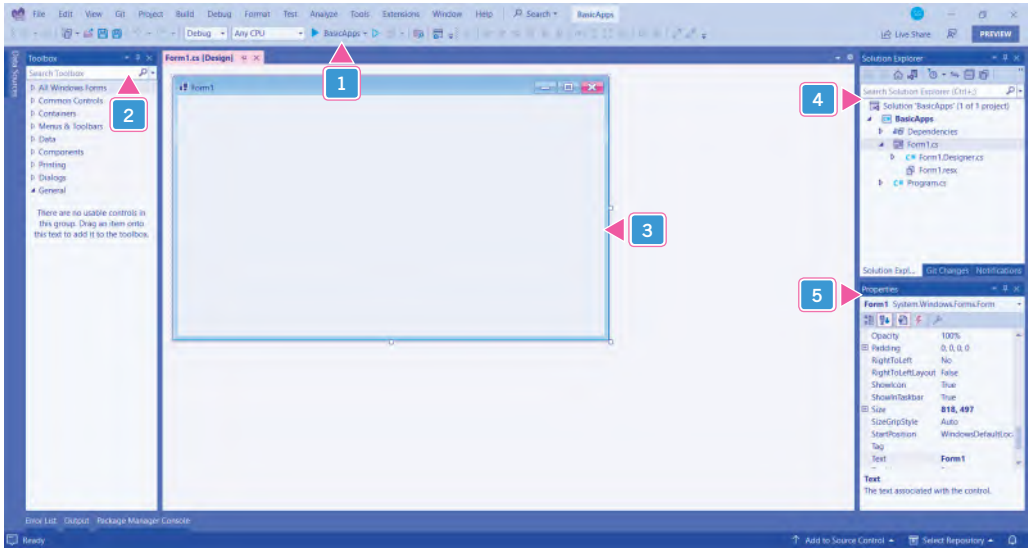

รูปที่ 1-13 แสดงการกำหนดรายละเอียดให้กับโปรเจกต์ที่จะสร้างขึ้นมา

3. ขั้นตอนนี้เป็นกำหนดว่า โปรเจกต์ Windows Forms App ที่จะสร้างขึ้นมา ผู้อ่านต้องการใช้ .NET SDK เวอร์ชันใด รายการที่ปรากฏขึ้นมาในขั้นตอนนี้เป็นไปตามรายการ .NET SDK ที่ผู้อ่านติดตั้งในเครื่อง เนื้อหาในหนังสือเล่มนี้ต้องการ .NET SDK 7 ขึ้นไป ดังรูปที่ 1-14

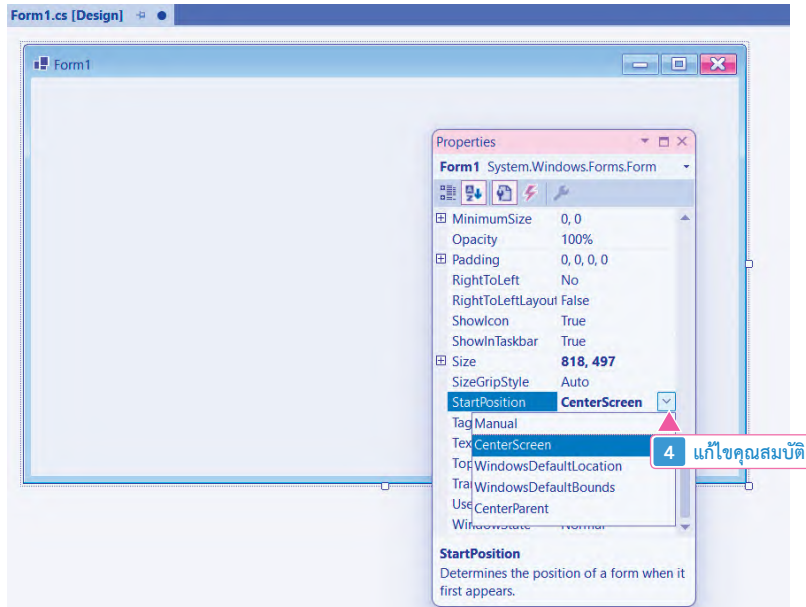
รูปที่ 1-14 การกำหนดเวอร์ชันของโปรเจกต์

รูปที่ 1-15 แสดงสภาพแวดล้อมของ VS 2022 แบบ Windows Forms Application

จากรูปที่ 1-15 รายละเอียดแต่ละหน้าต่าง มีดังนี้

- **หมายเลข 1** แถบเครื่องมือสำหรับทดสอบโปรเจกต์ปัจจุบัน
 - **หมายเลข 2** แถบคอนโทรลสำเร็จรูป ทำหน้าที่ออกแบบส่วนแสดงผล (User Interface เรียกย่อๆ ว่า **UI**) ภายในโปรเจกต์ของผู้อ่าน
 - **หมายเลข 3** ส่วนแสดงผลจำลอง ผู้อ่านสามารถออกแบบส่วนแสดงผลให้กับหน้าจอต่างๆ ได้ที่นี่ โดยการลากคอนโทรลต่างๆ มาวางตามที่ผู้อ่านต้องการ
 - **หมายเลข 4** เรียกว่า หน้าต่าง **Solution Explorer** ทำหน้าที่แสดงโครงสร้างโปรเจกต์ปัจจุบันของผู้อ่านว่า ประกอบไปด้วยไฟล์อะไรบ้าง
 - **หมายเลข 5** เรียกว่า หน้าต่าง **คุณสมบัติ (Properties)** ทำหน้าที่แสดงคุณสมบัติต่างๆ ของคอนโทรลที่กำลังถูกโฟกัสในส่วนแสดงผลจำลองว่า มีคุณสมบัติอะไรบ้าง ผู้อ่านสามารถแก้ไขคุณสมบัติต่างๆ ได้ตามที่ผู้อ่านต้องการเช่นกัน เช่น ตั้งชื่อคอนโทรลได้ที่คุณสมบัติ **Name**, กำหนดสีพื้นหลังได้ที่คุณสมบัติ **BackColor** เป็นต้น
4. ต้องการกำหนดให้ Form1 ปรากฏอยู่กึ่งกลางหน้าจอ โดยการโฟกัสที่ Form1 ก่อน ที่คุณสมบัติ **StartPosition** ทำหน้าที่กำหนดตำแหน่งของ Form1 ผู้เขียนเลือกแบบ **CenterScreen** หมายถึง ให้ปรากฏขึ้นมาที่กึ่งกลางหน้าจอ ดังรูปที่ 1-16

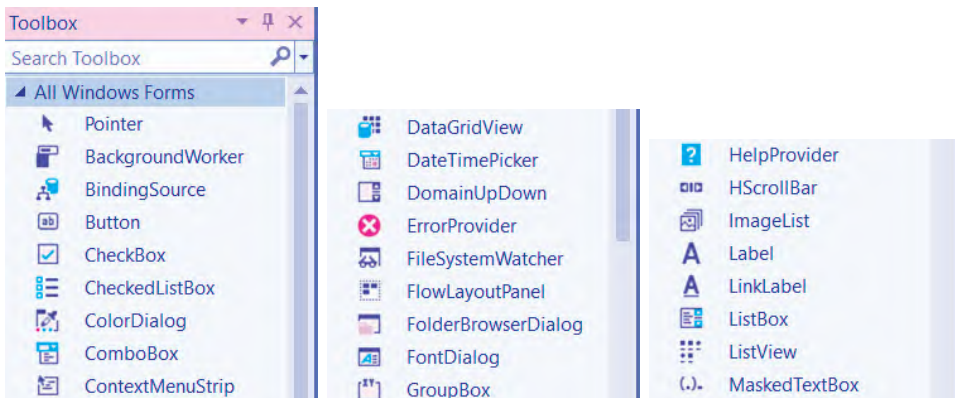

รูปที่ 1-16 แสดงการแก้ไขตำแหน่งของฟอร์มให้อยู่กึ่งกลางหน้าจอ

จากรูปที่ 1-16 ณ จุดนี้ เราได้โปรเจกต์ตามที่ต้องการแล้ว

การออกแบบส่วนแสดงผลด้วยคอนโทรล (User Interface - UI)

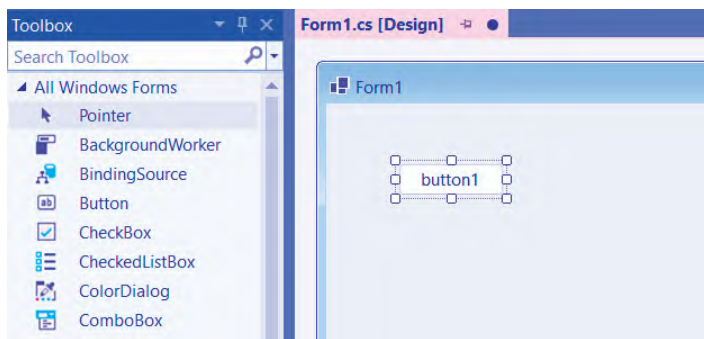
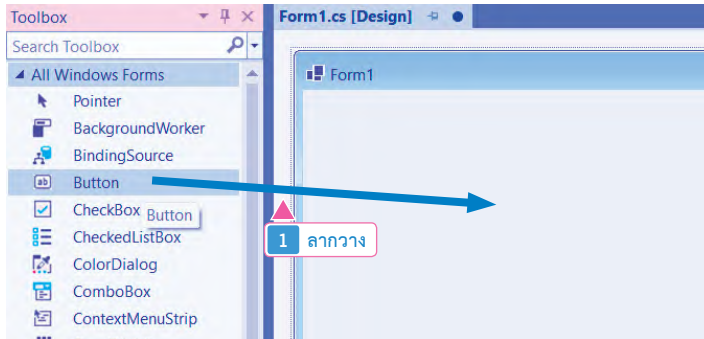
ไม่ว่าผู้อ่านจะสร้างโปรเจกต์ประเภทใดก็ตามใน Visual Studio ไมโครซอฟท์กำหนดให้สภาพแวดล้อมของตัวโปรแกรม Visual Studio มีลักษณะคล้ายกันหรือใกล้เคียงกันมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ เพื่อให้ นักพัฒนาคุ้นเคยกับตัวโปรแกรมได้ไม่ยาก

รูปที่ 1-17 แสดงแถบ Toolbox ของโปรเจกต์แบบ Windows Forms App

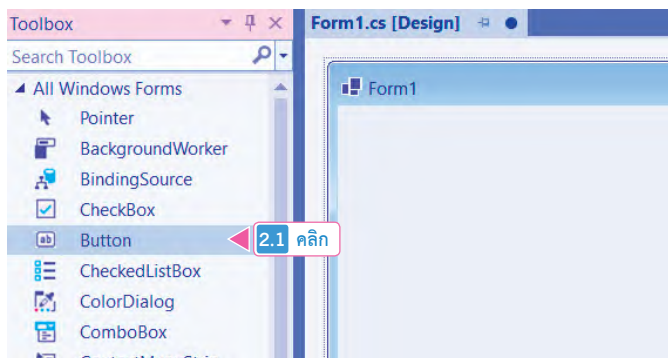
จากรูปที่ 1-17 แถบคอนโทรล (Control) อยู่ด้านซ้ายมือ ทำหน้าที่ออกแบบส่วนแสดงผล (User Interface เรียกย่อๆ ว่า UI) ในขั้นตอนนี้ ผู้อ่านสามารถใช้งานคอนโทรลนี้ได้ 2 วิธี

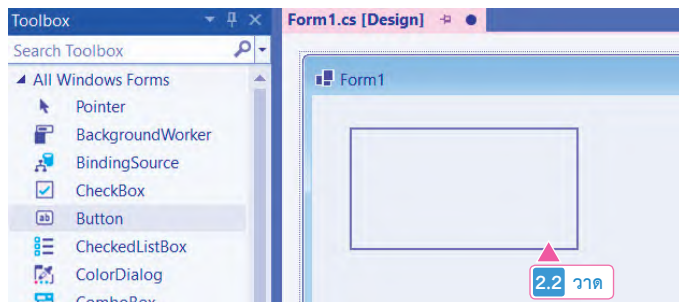
1. ดับเบิลคลิกที่ตัวคอนโทรล เพื่อกำหนดให้ Visual Studio ใช้งานคอนโทรлдังกล่าว ในหน้าจอออกแบบโดยอัตโนมัติ เช่น ผู้เขียนต้องการใช้ปุ่มกด button1 ดังรูปที่ 1-18

รูปที่ 1-18 แสดงการใช้ปุ่มกดด้วยวิธีการดับเบิลคลิกในแถบ Toolbox

2. คลิกเลือกคอนโทรลที่ต้องการใช้งาน แล้วนำไปวางในส่วนของฟอร์ม (Form) ดังรูปที่ 1-19

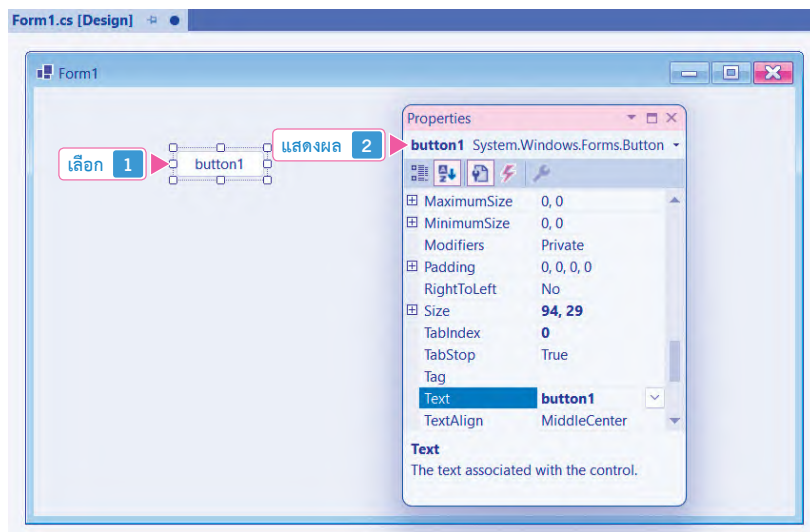

รูปที่ 1-19 แสดงการใช้ปุ่มกด Button ด้วยวิธีวาด

จากรูปที่ 1-19 เราได้ส่วนแสดงผลง่ายๆ มาแล้ว 1 หน้าจอ มีปุ่มกด Button เพียง 1 ปุ่ม ผู้อ่านสามารถออกแบบส่วนแสดงผลได้อย่างอิสระตามที่ต้องการ

การปรับแต่งคอนโทรลขั้นต้นด้วยวิธีแก้ไขคุณสมบัติ (Property)

คอนโทรลต่างๆ ที่ผู้อ่านนำมาใช้งาน ผู้อ่านสามารถปรับแต่งหรือแก้ไขได้ในหน้าต่างคุณสมบัติ (Properties) กล่าวคือ เมื่อผู้อ่านโฟกัสที่คอนโทรลตัวใดก็ตาม หน้าต่างคุณสมบัติ (Properties) จะเปลี่ยนไปโดยอัตโนมัติ

รูปที่ 1-20 แสดงรายการคุณสมบัติของปุ่มกด Button

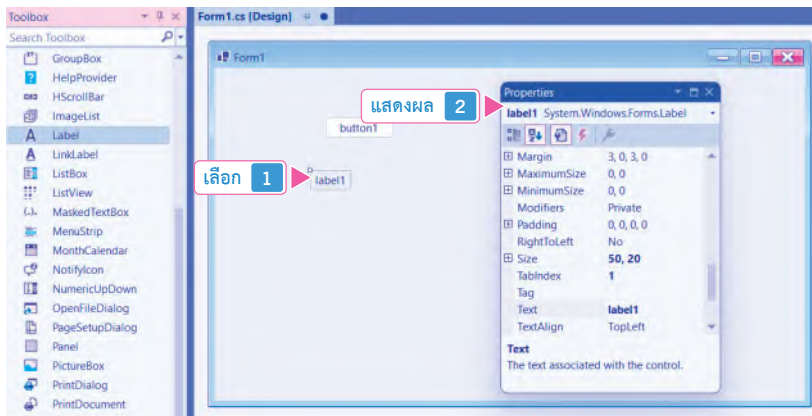
จากรูปที่ 1-20 ส่วนแสดงผลปัจจุบันของผู้เขียนมีเพียง 1 ปุ่ม เมื่อถูกโฟกัสแล้ว หน้าต่างคุณสมบัติก็จะแสดงรายการคุณสมบัติต่างๆ ของคอนโทรล Button ให้เราโดยอัตโนมัติ รายการคุณสมบัติของคอนโทรล Button ที่น่าสนใจ แสดงดังตารางต่อไปนี้

คุณสมบัติ	หน้าที่
Name	ทำหน้าที่ตั้งชื่อให้กับตัวคอนโทรล ใช้สำหรับอ้างอิงตอนเขียนโค้ด
Text	กำหนดข้อความที่จะแสดงในปุ่มกด
BackColor	กำหนดสีพื้นหลังให้กับปุ่มกด
ForeColor	กำหนดสีตัวอักษรที่อยู่ในปุ่มกด

Note

คุณสมบัติใดก็ตามที่ถูกแก้ไข จะแสดงด้วยตัวอักษรตัวหนา ส่วนตัวอักษรปกติ หมายถึง เป็นค่าเริ่มต้นที่โปรแกรม Visual Studio ตั้งไว้ โดยที่ผู้อ่านไม่จำเป็นต้องไปแก้ไขให้ครบทุกคุณสมบัติ แก้ไขเฉพาะเท่าที่จำเป็น

ผู้เขียนลองใช้คอนโทรล Label ทำหน้าที่แสดงข้อความ เมื่อคอนโทรล Label ได้รับโฟกัสพบว่าหน้าต่างคุณสมบัติ ก็จะแสดงรายการคุณสมบัติของคอนโทรล Label ให้เราโดยอัตโนมัติ

รูปที่ 1-21 แสดงรายการคุณสมบัติของโทรล Label

รายการคุณสมบัติที่น่าสนใจ แสดงดังตารางต่อไปนี้

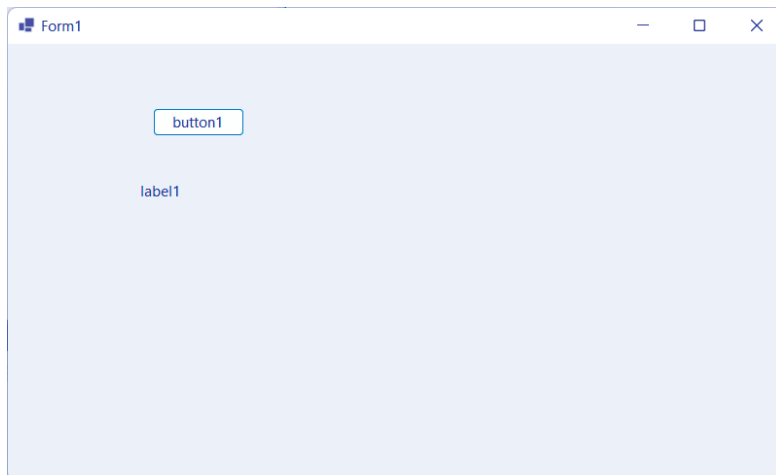
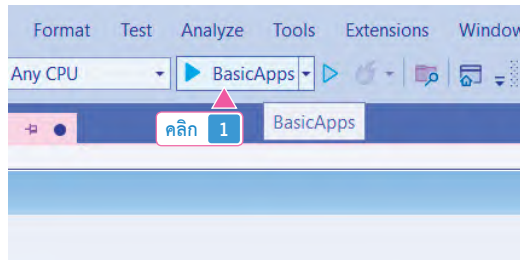
คุณสมบัติ	หน้าที่
Name	ทำหน้าที่ตั้งชื่อให้กับตัวคอนโทรล ใช้สำหรับอ้างอิงตอนเขียนโค้ด
Text	กำหนดข้อความที่จะแสดงใน Label

คุณสมบัติ	หน้าที่
BackColor	กำหนดสีพื้นหลังให้กับคอนโทรล Label
ForeColor	กำหนดสีตัวอักษรที่อยู่ในคอนโทรล Label
AutoSize	กำหนดขนาดของคอนโทรล Label มี 2 แบบคือ • True หมายถึง กำหนดให้ Label มีขนาดเท่าที่ข้อความแสดงอยู่ • False หมายถึง ผู้อ่านสามารถกำหนดขนาดของ Label ได้อย่างอิสระ

คอนโทรลแต่ละตัวก็จะมีรายการคุณสมบัติทั้งที่เหมือนกัน และต่างกันไปตามหน้าที่ของมันเอง

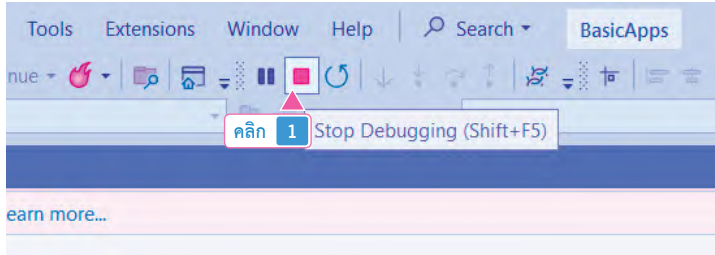
การทดสอบโปรเจกต์

หลังจากที่ผู้อ่านออกแบบและเขียนโค้ดแล้ว ก็จะเข้าสู่ขั้นตอนการทดสอบโปรเจกต์ว่า มีการทำงานหรือมีผลการทำงานเป็นไปตามที่เราต้องการหรือไม่ โดยการคลิกปุ่ม เพื่อเริ่มต้นทดสอบรันโปรเจกต์

รูปที่ 1-22 แสดงการเริ่มทดสอบโปรเจกต์

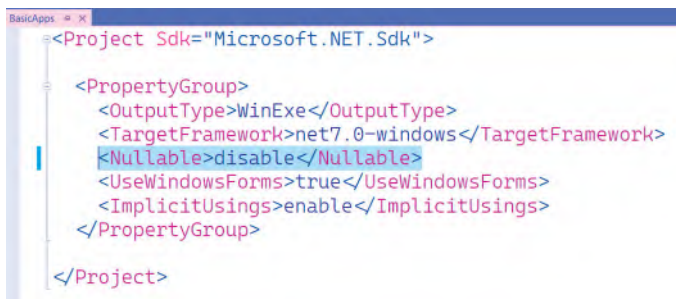
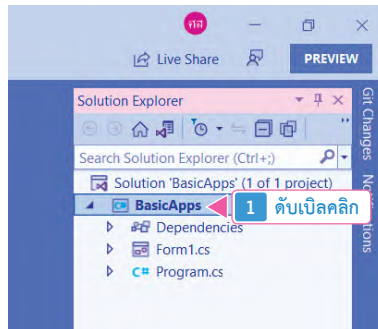
ในกรณีที่ผู้อ่านต้องการหยุดรันโปรเจกต์ปัจจุบัน ให้ผู้อ่านคลิกปุ่ม ดังรูปที่ 1-23

รูปที่ 1-23 กรณีต้องการหยุดรันโปรเจกต์ปัจจุบัน

การยกเลิกฟีเจอร์ Nullable

การสร้างโปรเจกต์ทุกประเภทตั้งแต่ .NET 6 เป็นต้นไป ผู้เขียนแนะนำให้ผู้อ่านยกเลิกฟีเจอร์ Nullable เป็นลำดับแรกก่อนเสมอ เพราะว่ายังไม่ได้ใช้ประโยชน์อะไรกับฟีเจอร์นี้ โดยการดับเบิลคลิกที่ชื่อโปรเจกต์ก่อน ดังรูปที่ 1-24

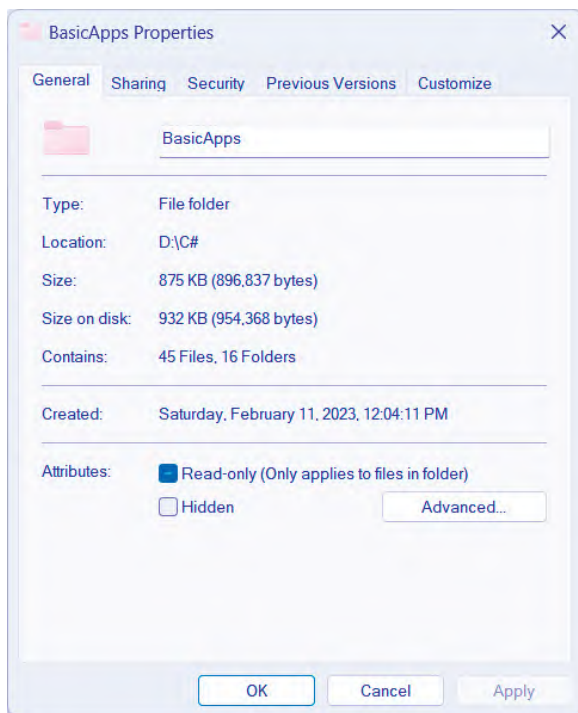
รูปที่ 1-24 แสดงการยกเลิกฟีเจอร์ Nullable

จากรูปที่ 1-24 ให้แก้ไขค่าเดิม enable เป็นค่าใหม่ disable เพื่อยกเลิกการใช้งานพีเจอร์ Nullable

วิธีการจัดเก็บโปรเจกต์ .NET

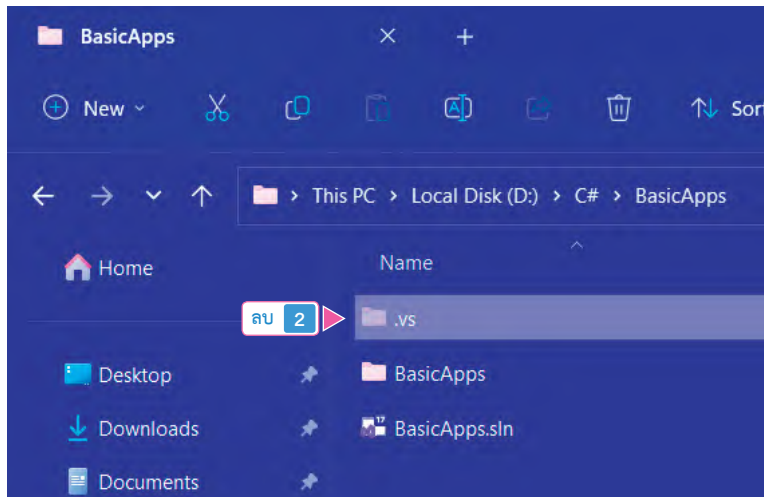
เป้าหมายของวิธีนี้คือ ต้องการลดขนาดไฟล์โปรเจกต์ให้มีขนาดเล็กลง โปรเจกต์ทุกประเภทของ .NET สามารถใช้วิธีการจัดเก็บโปรเจกต์แบบนี้ได้ มีขั้นตอนดังนี้

1. ให้ผู้อ่านตรวจสอบขนาดโปรเจกต์ก่อนปรับปรุง โดยการคลิกขวาแล้วเลือกคำสั่ง Properties พบว่าขนาดโปรเจกต์ 875 KB แสดงดังรูปที่ 1-25

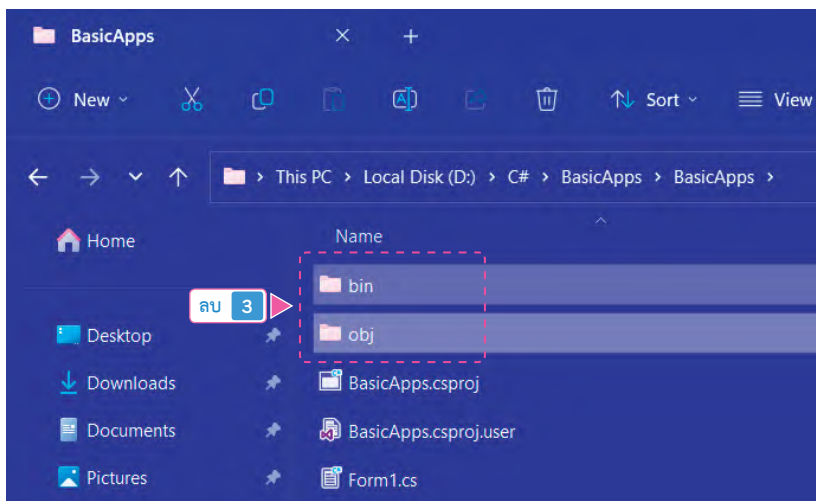
รูปที่ 1-25 แสดงขนาดโปรเจกต์ก่อนปรับปรุง

2. การปรับปรุงขนาดโปรเจกต์ .NET ทำได้โดยการเข้าไปในโฟลเดอร์ย่อยระดับแรกก่อน ผู้อ่านสามารถลบโฟลเดอร์ .vs ออกได้เลย ดังรูปที่ 1-26

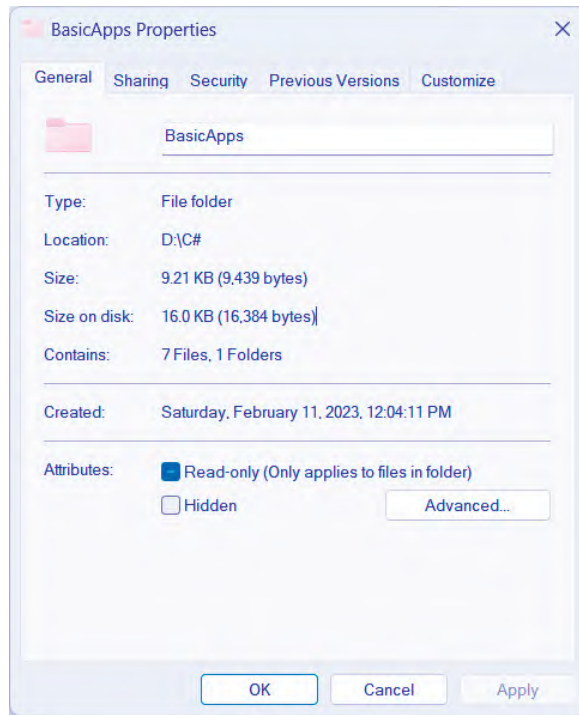
รูปที่ 1-26 แสดงการลบโฟลเดอร์ .vs

3. เข้าไปในโฟลเดอร์ย่อยอีก 1 ระดับ ให้ลบโฟลเดอร์ bin และ obj ออก ถือว่าเสร็จสิ้นแล้ว ดังรูปที่ 1-27

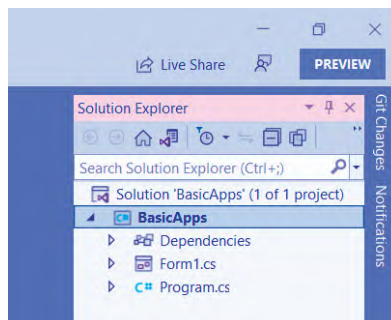
รูปที่ 1-27 แสดงการลบโฟลเดอร์ย่อย bin และ obj

4. ให้ลองตรวจสอบขนาดโปรเจกต์อีกครั้ง พบว่าขนาดโปรเจกต์จะลดลงแล้ว ผู้อ่านสามารถนำโปรเจกต์ .NET ไปจัดเก็บได้แล้ว ดังรูปที่ 1-28

รูปที่ 1-28 แสดงขนาดโปรเจกต์หลังปรับปรุงแล้ว

5. การเปิดโปรเจกต์ที่มีการปรับปรุงแบบนี้ ต้องรอให้เครื่องหมายอัศเจรีย์ (!) ในหน้าต่าง Solution Explorer หายไปก่อน ก็จะใช้งานโปรเจกต์ได้ตามปกติ

รูปที่ 1-29 แสดงการเปิดโปรเจกต์ที่มีการปรับปรุงขนาด

สรุปท้ายบท

เนื้อหาในบทนี้ เป็นการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่การเขียนโปรแกรมด้วยภาษา C# บนแพลตฟอร์มของ .NET ในบทถัดไป

NOTE

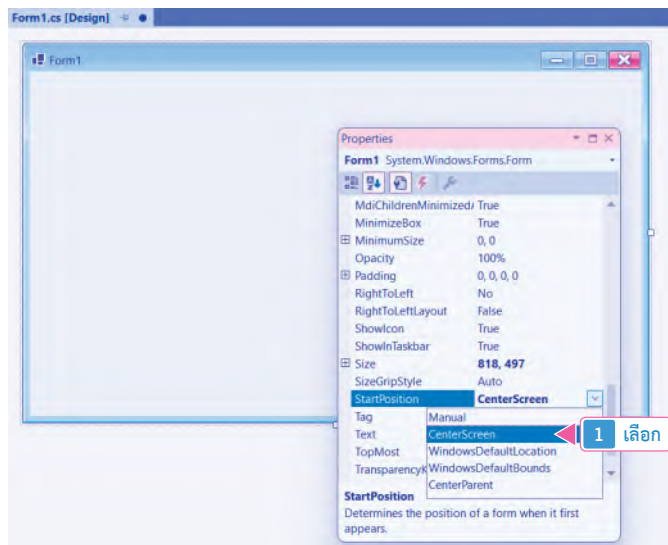
บทที่ 2

พื้นฐานการทำงานกับโปรเจกต์ประเภท Windows Forms App (.NET)

ฟอร์ม (Form) ทำหน้าที่เหมือนกับเป็นตัวบรรจุ (Container) คอนโทรลต่างๆ เพื่อสร้างส่วนแสดงผลตามที่ผู้ออกแบบไว้ เนื้อหาในบทนี้ เราจะมาดูกันว่ามီးะไรน่าสนใจในขั้นต้นบ้าง

ทำความรู้จักกับฟอร์ม (Form)

เมื่อผู้อ่านสร้างโปรเจกต์แบบ Windows Forms Application ก็จะได้ฟอร์ม (Form) ที่มีชื่อว่า Form1 เป็นหน้าจอเริ่มต้น เรามักจะกำหนดให้แบบฟอร์มอยู่กึ่งกลางหน้าจอ (หรือกึ่งกลางส่วนแสดงผลเสมอ) โดยการกำหนดคุณสมบัติ **StartPosition** เท่ากับ **CenterScreen** ดังรูปที่ 2-1

รูปที่ 2-1 แสดงรายการคุณสมบัติของฟอร์ม

จากรูปที่ 2-1 เมื่อผู้อ่านโฟกัสที่ Form1 หน้าต่างคุณสมบัติก็จะแสดงรายการคุณสมบัติของ Form1 เช่นกัน

คุณสมบัติของ Form ที่สำคัญ

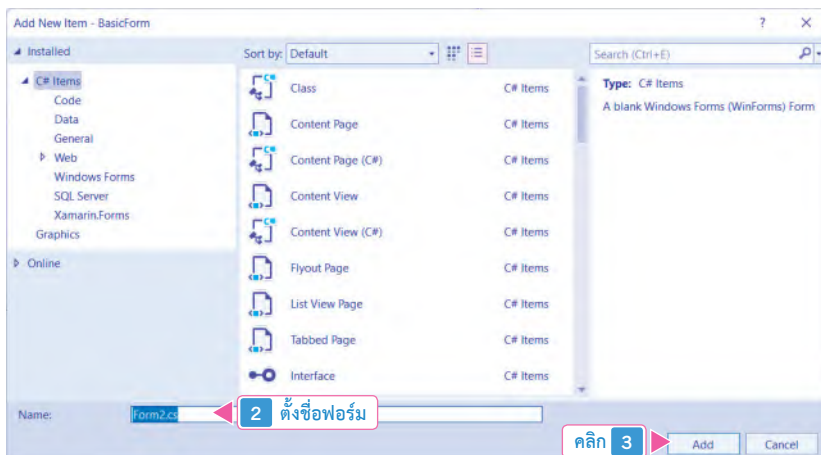
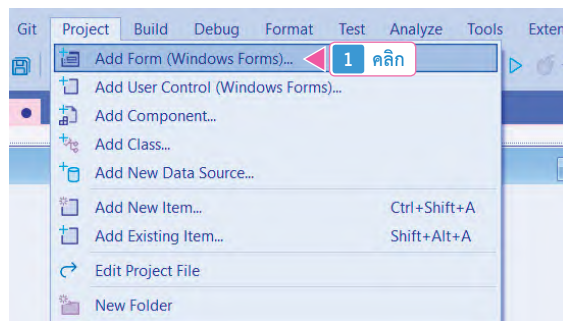
คุณสมบัติของ Form ที่สำคัญ แสดงดังตารางต่อไปนี้

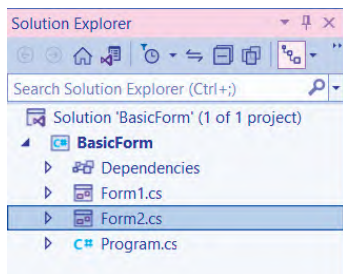
คุณสมบัติ	หน้าที่
Name	ทำหน้าที่ตั้งชื่อให้กับฟอร์ม ใช้สำหรับอ้างอิงตอนเขียนโค้ด
Text	กำหนดข้อความที่จะแสดงในแถบ Title Bar
BackColor	กำหนดสีพื้นหลังให้กับฟอร์ม
ForeColor	กำหนดสีตัวอักษรที่อยู่ในฟอร์ม
FormBorderStyle	กำหนดรูปแบบเส้นขอบของฟอร์ม โดยที่ • None หมายถึง ไม่มีแถบใดเดิลบาร์ • FixedSingle หมายถึง ปรับขนาดฟอร์มไม่ได้ แต่มีปุ่ม Minimize, Maximize และปุ่ม Close • Fixed3D หมายถึง กำหนดให้มีเส้นขอบแบบ FixedSingle แต่มีแนวลิคด้วย • FixedDialog หมายถึง กำหนดให้เป็นแบบ FixedSingle แต่ใช้ในรูปแบบไดอะล็อกโต้ตอบกับผู้ใช้งาน • Sizable หมายถึง แบบฟอร์มปรับขนาดได้ • FixedToolWindow หมายถึง แบบฟอร์มปรับขนาดไม่ได้ และไม่มีปุ่ม Minimize และปุ่ม Maximize • SizableToolWindow หมายถึง แบบฟอร์มปรับขนาดได้ และไม่มีปุ่ม Minimize และปุ่ม Maximize
MaximizeBox	กำหนดให้แบบฟอร์มแสดงปุ่มขยายขนาดฟอร์ม โดยที่ • True หมายถึง ให้มีปุ่ม Maximize มุมขวา-บน • False หมายถึง ซ่อนปุ่ม Maximize
MinimizeBox	กำหนดให้แบบฟอร์มแสดงปุ่มย่อขนาดฟอร์ม โดยที่ • True หมายถึง ให้มีปุ่ม Minimize มุมขวา-บน • False หมายถึง ซ่อนปุ่ม Minimize
IsMdiContainer	กำหนดให้ฟอร์มทำหน้าที่บรรจุฟอร์มอื่นๆ แบบหลายหน้าต่างได้หรือไม่ โดยที่ • True หมายถึง กำหนดให้ฟอร์มเป็นตัวบรรจุแบบ MDI • False หมายถึง กำหนดให้เป็นแบบฟอร์มปกติ

คุณสมบัติ	หน้าที่
WindowState	กำหนดขนาดของฟอร์ม โดยที่ Normal หมายถึง กำหนดให้ฟอร์มมีขนาดตามที่เรากออกแบบ Minimized หมายถึง กำหนดให้ฟอร์มมีขนาดย่อลงในแถบ Taskbar Maximized หมายถึง กำหนดให้ฟอร์มมีขนาดเต็มหน้าจอส่วนแสดงผล

การเพิ่มฟอร์มใหม่เข้ามาในโปรเจกต์

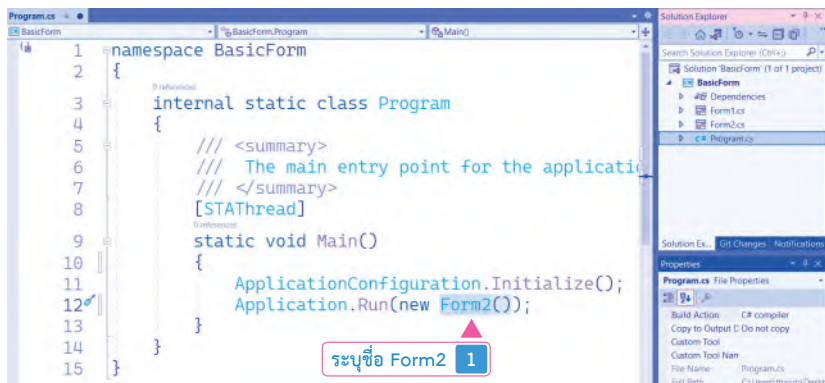
ในการพัฒนาแอปขึ้นมาใช้งาน ย่อมที่จะต้องประกอบไปด้วยส่วนแสดงผลตั้งแต่ 2 หน้าจอขึ้นไป วิธีการเพิ่มหน้าจอใหม่เข้ามา ให้ผู้อ่านคลิกเมนู Project > Add Form (Windows Forms)... ในกรณีนี้ เราต้องการเพิ่มหน้าจอใหม่ประเภท Windows Forms Application ตั้งชื่อว่า Form2 ดังรูปที่ 2-2

รูปที่ 2-2 แสดงการเพิ่มฟอร์มที่ชื่อว่า Form2 เข้ามาในโปรเจกต์

จากรูปที่ 2-2 ณ จุดนี้โปรเจกต์ของเรามี 2 ฟอร์ม โดยปกติแล้วจะกำหนดให้ Form1 รันเป็นลำดับแรกเสมอ ผู้อ่านสามารถแก้ไขได้ทีละคลาส Program เช่น ต้องการให้ Form2 ปรากฏเป็นลำดับแรก ดังรูปที่ 2-3

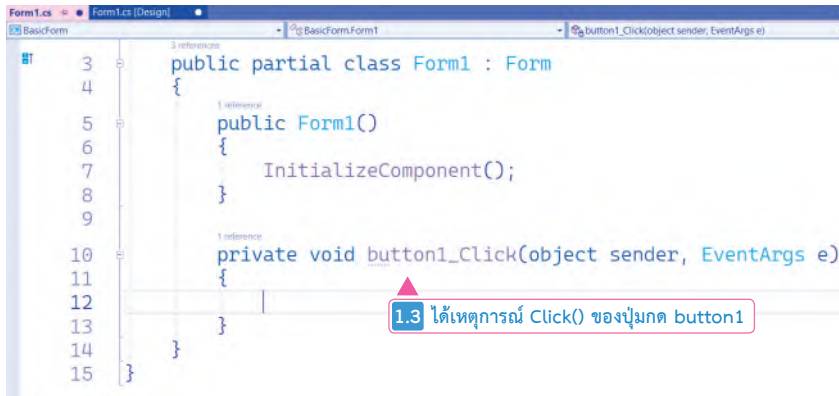
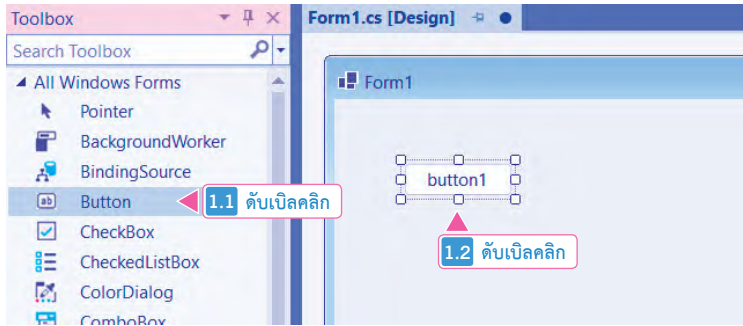

รูปที่ 2-3 แสดงการกำหนดให้ Form2 ปรากฏขึ้นมาเป็นลำดับแรก

วิธีการสั่งให้เปิดฟอร์มใหม่โดยการเขียนโค้ด

สำหรับวิธีการสั่งให้เปิดฟอร์มใหม่ที่เราเพิ่มเข้ามา มีขั้นตอนดังนี้

1. ใน Form1 เพิ่มปุ่มกด button1 เข้ามาก่อน ให้ผู้อ่านดับเบิลคลิกปุ่มกด button1 เพื่อสร้างเหตุการณ์ Click()

รูปที่ 2-4 แสดงโค้ดที่ใช้สำหรับเปิด Form2

2. จากนั้นเขียนโค้ดดังต่อไปนี้

Form1.cs

```

namespace BasicForm
{
    public partial class Form1 : Form
    {
        public Form1()
        {
            InitializeComponent();
        }

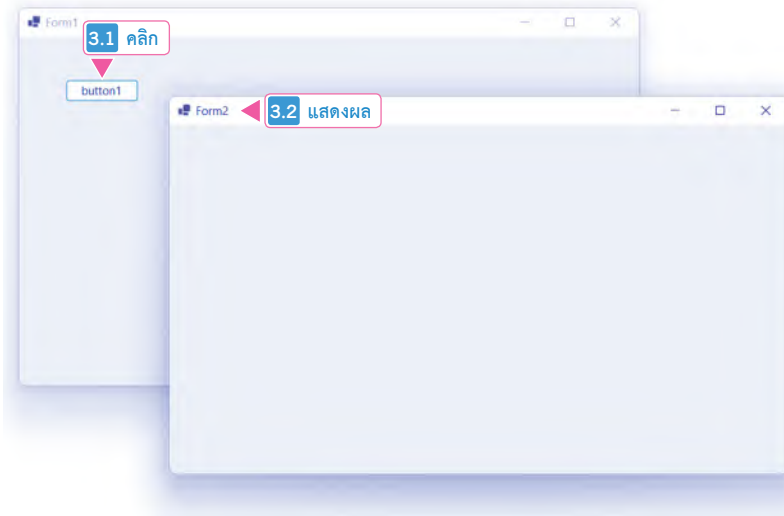
        private void button1_Click(object sender, EventArgs e)
        {
            Form2 frm = new Form2();
            frm.Show();
        }
    }
}

```

การทำงานของโค้ดข้างต้นคือ ในเหตุการณ์ Click() ของปุ่มกด Button ที่ชื่อว่า button1 ให้ทำ

- สร้างตัวแปรออบเจกต์ Form2 ที่ชื่อว่า frm (Form2 frm = new Form2()) ขึ้นมาก่อน
- สั่งให้ Form2 ปรากฏขึ้นมา ผ่านทางตัวแปร frm ร่วมกับเมธอด Show() (frm.Show())

3. ให้ผู้อ่านทดสอบรันโปรแกรมพบว่าเราสามารถเปิด Form2 ได้แล้ว ดังรูปที่ 2-5

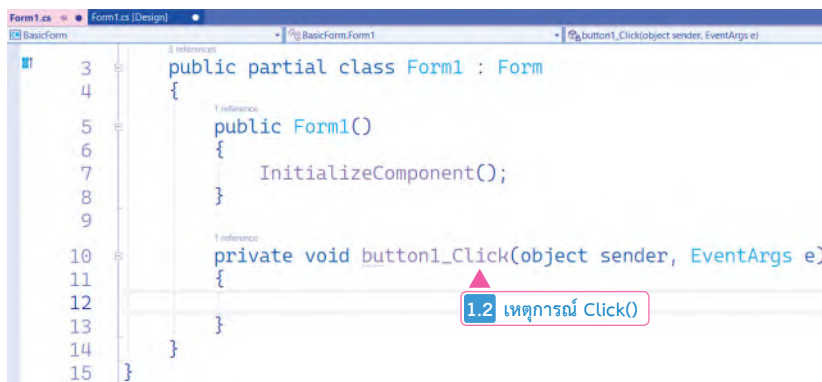
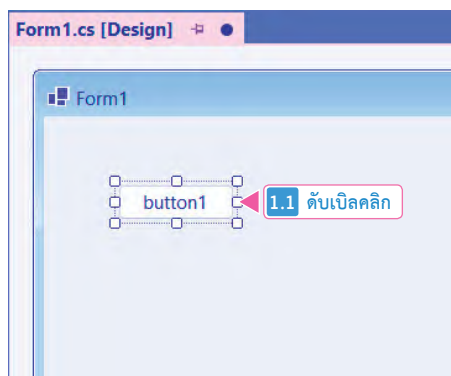

รูปที่ 2-5 Form2 ที่ถูกเปิดจากปุ่มกด button1 ใน Form1

หลักการเขียนโปรแกรมแบบ Event Driven Programming

หลักการทำงานพื้นฐานของโปรแกรมประเภท Windows Forms Application เรียกว่า **การเขียนโปรแกรมตอบสนองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น (Event Driven Programming)** กล่าวคือ ผู้อ่านเป็นผู้กำหนดเองว่า เมื่อเกิดเหตุการณ์ Click() ให้ทำอะไร, เมื่อเกิดเหตุการณ์ Load() ให้ทำอะไร เป็นต้น หมายความว่า การกระทำต่างๆ ที่ผู้ใช้งานกระทำต่อโปรแกรม ผู้อ่านเป็นผู้กำหนดขึ้นมาเองทั้งสิ้นว่า “ให้ทำอะไร” ประเด็นที่ตามมาคือ วิธีการสร้างเหตุการณ์ให้กับคอนโทรลแต่ละตัว ทำอย่างไร ลำดับโค้ดมาก่อนไม่ได้หมายความว่าโค้ดทำงานก่อน โค้ดทำงานตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น สมมติว่าผู้เขียนต้องการสร้างเหตุการณ์ Click() ให้กับปุ่มกด Button การสร้างเหตุการณ์ให้กับปุ่มกด button1 นี้ มี 2 วิธี

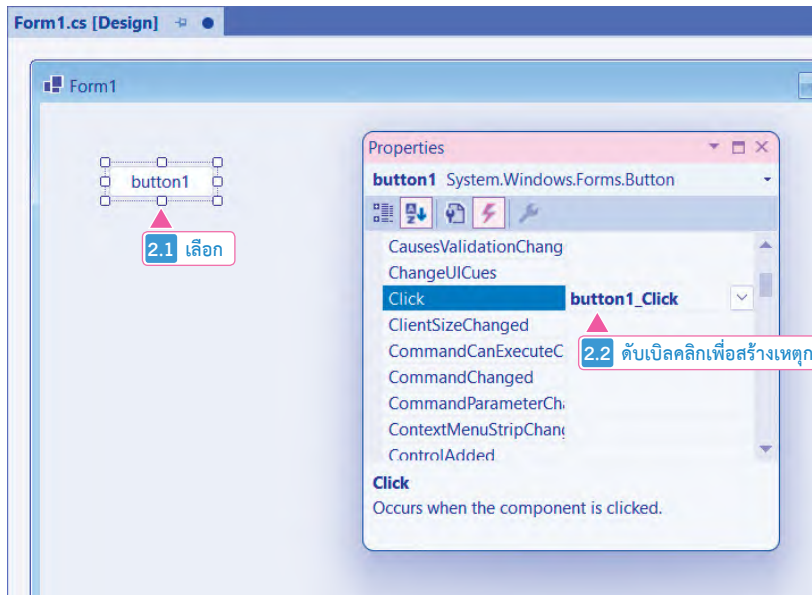
1. ดับเบิลคลิกที่คอนโทรล button1 เพื่อสั่งให้ VS 2022 สร้างเหตุการณ์ประจำตัวของคอนโทรล Button ขึ้นมา คอนโทรล Button ถูกสร้างขึ้นมาเพื่อทำหน้าที่รองรับการคลิกจากผู้ใช้งาน ส่งผลให้เหตุการณ์ประจำตัวของคอนโทรล Button ก็คือ เหตุการณ์ Click()

รูปที่ 2-6 แสดงการสร้างเหตุการณ์ Click() ด้วยวิธีดับเบิลคลิก

คอนโทรลแต่ละตัวมีเหตุการณ์ประจำตัวแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับว่า คอนโทรลตัวนั้นๆ ถูกสร้างขึ้นมาเพื่อ “ทำหน้าที่อะไร”

2. การสร้างเหตุการณ์อีกวิธีหนึ่งคือ ให้ผู้อ่านโฟกัสที่คอนโทรล button1 ก่อน จากนั้นคลิกปุ่ม ในหน้าต่าง Properties เพื่อเลือกสร้างเหตุการณ์ที่เราต้องการ จะเห็นได้ว่า ปุ่มกด Button รองรับหลายเหตุการณ์ ให้ผู้อ่านดับเบิลคลิกที่ Click เพื่อสร้างเหตุการณ์ Click() ขึ้นมาสำหรับปุ่มกด button1 ปุ่มนี้

รูปที่ 2-7 แสดงเหตุการณ์ Click() ที่ได้จากรีเลือกสร้างเหตุการณ์

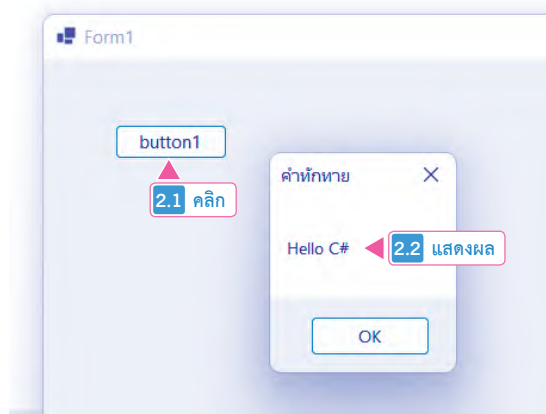
ผู้เขียนลองตั้งใจง่ายๆ ว่า ต้องการแสดงข้อความ "Hello C#" เมื่อผู้ใช้งานคลิกปุ่ม button1 ดังโค้ดต่อไปนี้

Form1.cs

```
namespace BasicForm
{
    public partial class Form1 : Form
    {
        public Form1()
        {
            InitializeComponent();
        }

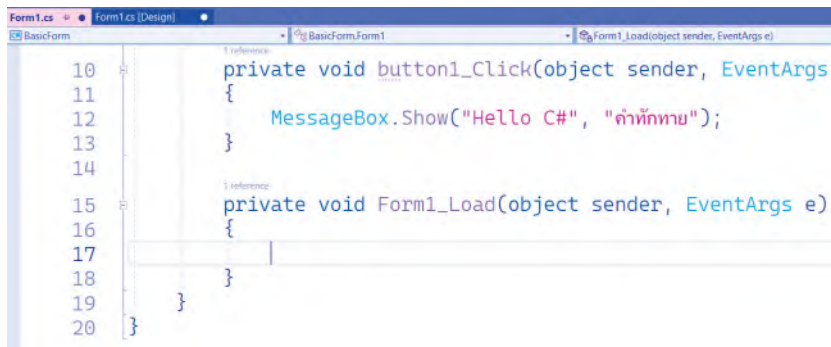
        private void button1_Click(object sender, EventArgs e)
        {
            MessageBox.Show("Hello C#", "คำทักทาย");
        }
    }
}
```

จากโค้ดข้างต้น เป็นการสั่งให้แสดงข้อความ "Hello C#" โดยอาศัยคลาส MessageBox เข้ามาทำหน้าที่สร้างไดอะล็อกแสดงข้อความ ดังรูปที่ 2-8

รูปที่ 2-8 แสดงข้อความที่ได้

3. ในกรณีที่ผู้อ่านดับเบิลคลิกบริเวณพื้นที่ว่างๆ ของ Form1 ส่งผลให้ C# ก็จะสร้างเหตุการณ์ Load() ขึ้นมา เหตุการณ์ประจำตัวของ Form ก็คือ เหตุการณ์ Load() เพื่อให้ผู้อ่านกำหนดว่า เมื่อ Form1 ถูกโหลดขึ้นมาแล้วให้ทำอะไร

รูปที่ 2-9 แสดงเหตุการณ์ Form1_Load()

พื้นฐานการใช้งานฟอร์มแบบ MDI และสร้างระบบเมนู (Menu)

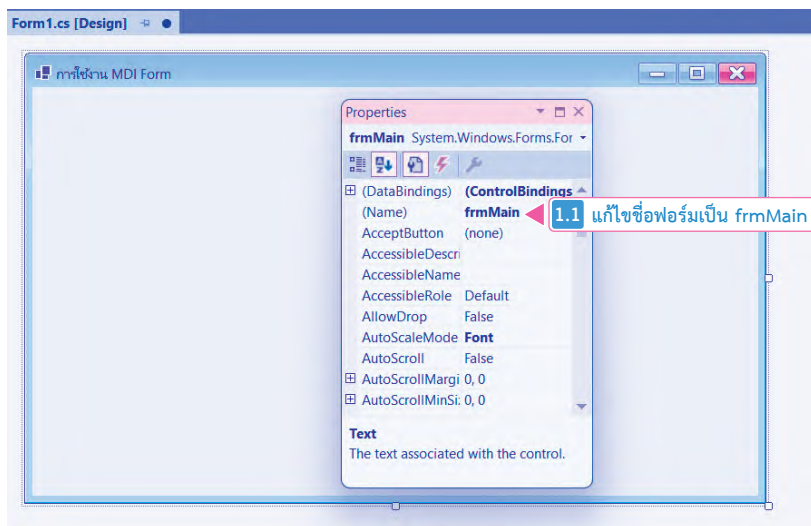
ฟอร์ม (Form) ทำหน้าที่เป็นตัวบรรจุ (Container) คอนโทรลต่างๆ ที่ผู้อ่านเรียกใช้งานอยู่ โดยที่ในแอปพลิเคชันชนิด Windows Application 1 ตัว จะต้องประกอบไปด้วยฟอร์มอย่างน้อยที่สุด 1 ฟอร์ม เพื่อทำหน้าที่เป็นส่วนแสดงผลให้กับผู้ใช้ (เรียกว่า User Interface - UI) รูปร่างหน้าตาโปรแกรมของผู้อ่านจะเป็นอย่างไร ก็ขึ้นอยู่กับกรอบแบบฟอร์มของผู้อ่านนั่นเอง

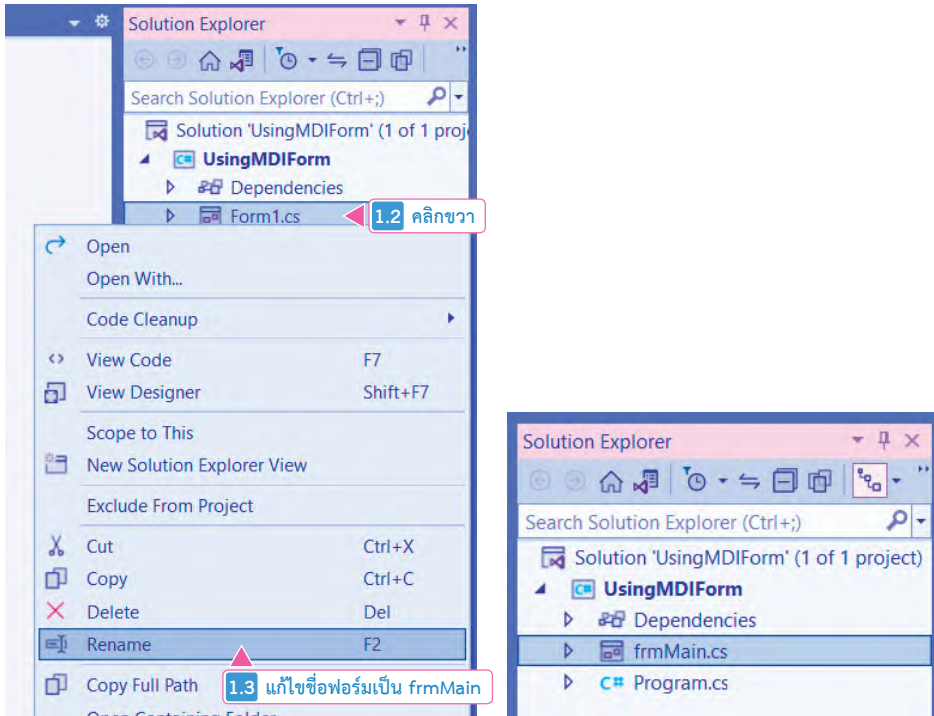
เราสามารถแบ่งลักษณะของฟอร์มได้ 2 ลักษณะคือ

- **การใช้งานฟอร์มแบบ SDI (Single Document Interfaces)** หมายถึง แอปพลิเคชันที่สามารถเปิดเอกสารได้เพียงครั้งละ 1 เอกสาร หรือแสดงผลส่วนติดต่อกับผู้ใช้ได้ครั้งละ 1 หน้าจอ
- **การใช้งานฟอร์มแบบ MDI (Multiple Document Interfaces)** หมายถึง การใช้งานฟอร์มที่สามารถแสดงผล หรือส่วนติดต่อกับผู้ใช้ได้มากกว่า 1 หน้าจอในเวลาเดียวกัน โดยที่จะมี 1 ฟอร์ม ทำหน้าที่เป็นฟอร์มแม่ เรียกว่า **Parent Form** ทำหน้าที่บรรจุฟอร์มลูกที่เรียกว่า **Child Form**

ตัวอย่างที่ 2-1 พื้นฐานการใช้งานฟอร์มแบบ MDI มีขั้นตอนดังนี้

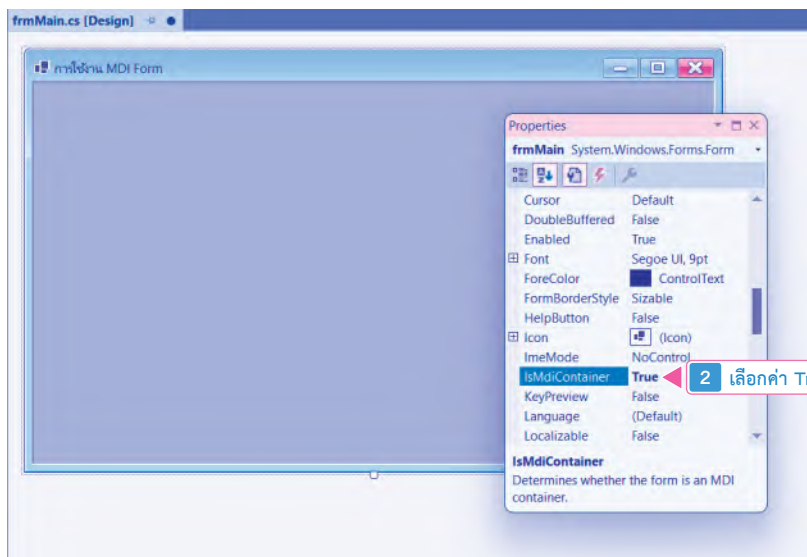
1. สร้างโปรเจกต์ที่ชื่อว่า UsingMDIForm เปลี่ยนชื่อฟอร์ม Form1 เป็น frmMain ก่อนเพื่อทำหน้าที่เป็นฟอร์มหลักของโปรเจกต์ ดังรูปที่ 2-10

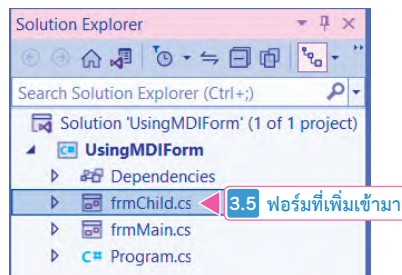
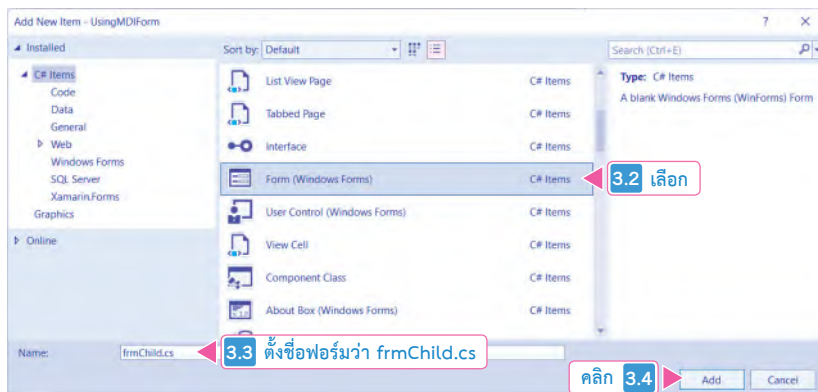
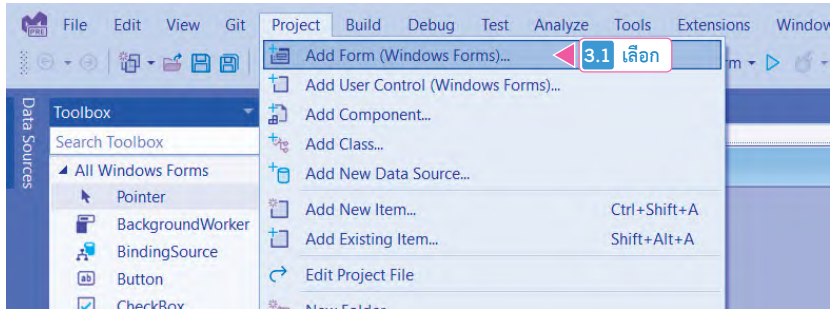
รูปที่ 2-10 แสดงการเปลี่ยนชื่อฟอร์มเป็น frmMain

2. กำหนดให้ฟอร์มนี้เป็นฟอร์มหลัก MDI ทำหน้าที่บรรจุฟอร์มลูกต่างๆ โดยการกำหนดที่คุณสมบัติ **IsMdiContainer** = True ดังรูปที่ 2-11

รูปที่ 2-11 แสดงการกำหนดให้ฟอร์มนี้ทำหน้าที่เป็นฟอร์มหลัก MDI

3. ให้ผู้อ่านคลิกเมนู Project > Add Form (Windows Forms)... เพื่อเพิ่มฟอร์มใหม่เข้ามาในโปรเจกต์ ตั้งชื่อว่า frmChild ทำหน้าที่เป็นฟอร์มลูก ดังรูปที่ 2-12

รูปที่ 2-12 แสดงฟอร์มลูกที่ถูกเพิ่มเข้ามาในโปรเจกต์